

Väljaandjad:
Tõrva linnavalitsus, Helme vallavalitsus,
Põdrala vallavalitsus, Hummuli vallavalitsus
Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas
Trükk: AS Kroonpress;
Otsepost: OÜ Joon; Tiraaž: 3000
Toimetus: Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

APRILL
4/2016

HELME

KIHELKONNALEHT

ARVAMUS

Kadriann
Kalamees -
aktiivsetest
noortest

LK2

UUDIS

Rammumehed
näitasis
taset

LK5

FOOKUS

Heakorra
heaks

LK6-7

VARIA

Geopeitus
- looduse
nautimine
põnevalt

LK10

PERSOON

Kadri Lepik:
korraldab
elu muusika
järgi

LK12

Kristi Pöder
Reporter

Eesti parim tantsija on tantsuklubi HOP esindanud Grete-Lisette Gulbis

Pühapäeval, 3. aprillil jõudis lõpule teleasaate "Tantsuhullus" 4. hooaeg, mille raames selgitati Jõhvi Kontserdimajas välja aasta 2016 parim noor tantsija. Saates astusid üles 13 finalist, kes olid saatesse valitud läbi "Tantsuhulluse" töötubade, kus pandi proovile noorte tantsijate füüsilised võimed, loomingu- ning pingetaluvus läbi improviseeritud soolotantsukavade. "Tantsuhullus" on ellu kutsunud Koolitantsu meeskonna poolt ning esindatud on noored erinevate tantsustiilidega. Võistlustules oli ka Helme vallast pärit kohalik võimleja Grete - Lisette Gulbis, kes esindas Tõrvas tegutsevat tantsuklubi HOP. TV6-e otsesaa-tesse pääses tüdruk märtsikuus aset leidnud töötoast. Saade kulmineerus 13-aastase võimleja ja tantsija jaoks Eesti parimaks nooreks tantsijaks 2016 tituleerimisega.

Tänaseks on Grete-Lisette esmas- sed emotsioonid seoses saatevõiduga juba mõnevõrra lahtunud ning tundeid on võimalik sõnadesse panna. Esmane võiduemoosioon oli Grete-Lisette sõnul väga võimas ning tunne oli väga hea. Samuti elas võistlusele kaasa tüdruku ema Kai Rikka, kes rõõmustas tüdruku võidu üle väga. Grete-Lisette täheleand sai alguse kuueaastaselt, mil ema tüdruku esmakordselt võimlema viis. Tänaseks päevaks on kogu pere pidanud kohandama oma elustiili vastavalt Grete-Lisette vajadustele. Noor neiu on tänaseks võimlemisega tegele- nud 7 aastat. Võimlemise juures paelus neiu algselt huvi uusi asju õppida, rõõm oli suur, kui saadi selgeks spagaadid ja sild. Samuti lisab Grete-Lisette, et sai võimlemistundi- dest uusi sõpru, kes on sõbrad täna- seni. Sellesse ajajärku jääb ka hetk, mil tüdruk tantsupisikuga nakatus. 7-aastaselt hakkas tüdruk käima balletitundides, mis hakkasid talle samuti kohe meeldima. Just balletti

peab neiu tantsu aluseks.

Eesti parimaks nooreks tantsijaks olemine on vaid jäämäe veepealne osa. Elustiil, mis Grete-Lisettele ja tema perele seoses tantsuspordiga omaseks saanud, on pöörane. Äratus on hommikul juba kell 06.15 ning õhtul jõuab tüdruk tagasi koju kella kümne paiku. Kuna võimlemas käib tüdruk Tartus, siis kuulub ka emal päevast ligi kuus tundi Grete-Lisette sõidutamise peale. Kui tüdruk peale kooli- ja trennipäeva koju naaseb, ootavad ees koolitükid. Tüdruku sõnul on nii koolitöodes kui ka spordis edukas olemine keeruline. Hinded on küll head, aga õppimine nõuab suuri jõupingutusi, sest pärast väsitavat päeva pea enam nii hästi ei tööta. Paljude ainetega õppimise- tahaks tüdruk rohkem panustada, juurde lugeda ja uurida, aga aeg seab omad piirangud. Samuti tuleb pidevalt võistlustel käival tüdrukul ette koolist puudumisi, kuid enamus õpetajaid on selles osas väga mõist- vad ning heade hinnete säilitami- seks leitakse koos lahendusi. Tren- nides käimise tõttu on Grete-Lisette

pidanud tihtipeale loobuma ka vaba aja veetmisest sõpradega. Tihtipeale ei ole saanud tüdruk minna sünni- päevadele ning käimata on jäänud ka mõnel kooli poolt organiseeritud ekskursioonil. Suures plaanis võib öelda, et spontaansus tüdrukule omaseks saanud elustiili juurde ei kuulu. Õpingud, trenn, logistika ning võistlused on päevakavasse tiheadalt planeeritud. Seega on ära jäänud ka kinoskäigud sõpradega.

Tantsuklubis HOP, kus Grete-Lisette juhendajaks on Kerli Vessin, tantsib tüdruk vanemas rühmas teist aastat. Samuti juhendab Grete-Lisette ka ise HOP-is noori tantsijaid. Vabatantsukava, millega neiu pühapäeval Eesti parimaks nooreks tantsijaks krooniti, oli tema enda seatud. Nii tantsusportlase kui ka õpetajana on Gulbise motoks: "Kas kõik või mitte midagi!". Grete-Lisette näol on juhendaja sõnul tegemist väga sihikindla ning eesmärgile pühendunud neiu- ga. Oma võimeid teades ei taha Grete-Lisette ise kunagi leppida vähemaga, kui ta võimeline on. Inspiraatsiooni Grete-Lisettele tantsuka-

vade koostamiseks toob tema enda sõnul heatujulisus. "Silmad näevad midagi ägedat või kuuled muusikat ja tahad kohe tantsu teha," sõnab Grete-Lisette. Mingit kindlat edu võit või elementi eduka tantsukava koostamiseks Grete-Lisette arvates ei ole. Perfektsionistina määrab kava edukuse tüdruku sõnul tervik kokku ning emotsioon, mis vaatajates tekib. Sama oluline on neiu sõnul tehnika. Kuigi kahtlemata on neiu antud alal väga andekas, siis tema enda arvates on edu võtmeks pigem pingutused ning sihikindlus kui andekus. Andekus on neiu sõnul väga ohtlik asi, mis võib tihtipeale viia piisava mittepingutamiseni. Kõige olulisemal kohal on trennid ja tehnikate lihvimine. Selles osas on Grete nõudlik nii enda kui ka grupikaaslaste ja juhendatavate suhtes.

Edukale inimesele kohaselt on ka Grete-Lisette teekonnale sattunud takistusi. Võimeldes on Grete saanud vigastuse, millest küll tänaseks on paranenud, kuid mis segas trennides ning võistlustel osalemist. Tantsijana peab Grete-Lisette tagasilöögiks seda, et eelmisel aastal jäi "Tantsuhulluse" poolfinaalis saavutamata koht finaalo- voo- rus. Kuigi tantsija ja võimleja elu on pingeline ning enne etteasteid kimbutab ka lavanärv, siis läheb see lavale minnes kohe üle ning see kõik on seda väärt. Tagasilöökidest saab tüdruku sõnul üle tugeva tugivõr- gustiku ja ratsionaalsusega.

Peale pühapäevast saatevõitu on neiu tantsu alal saanud juurde innu- kust. Tütarlapse eesmärk on saada veel paremaks ning ta soovib õppida tantsu süvendatult. Juba 13- aasta- sena on Grete-Lisettel pagas koge- musi ning teadmisi, mida teistelegi õpiahimulistele edasi anda. Hetkel sooviks tüdruk, et tal oleks rohkem aega tantsuklubis HOP väikeste laste juhendamiseks. Grete-Lisette sõnul on tema juhendatavas 5-6 aastaste laste rühmas heade eeldustega ja töökaid lapsi väga palju. Tulevikus

tahab Grete-Lisette saada koreo- graafiks ning ootab juba aega, millal saaks minna ülikooli. Samuti unis- tab tüdruk enda täiendamise- erinevates tantsustiilides, Eesti ja maa- ilma parimate koreograafide käe all.

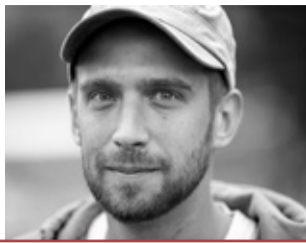
Enne seda aga on tüdrukul juba planeeritud hulk võistlustel osale- misi ning põnevaid projekte. Häid tulemusi on näidanud ka teised tantsuklubi HOP tantsijad. Märtsikuus toimunud Koolitantsu Põlva eelvoorus valiti välja ka Koolitantsu suvela- vastusse pääsejad. Tantsuklubi HOP vanemast rühmast pääses lisaks Grete-Lisettele lavastusse ka HOP-i tantsija Fiona Kaldmaa showtant- suga. Lavastus esietendub oktoobri alguses ning mõlemad tüdrukud on oodatud tantsulaagrisse tuuriks val- mistuma. Grete-Lisette ootab laagrit huviga ning lisab, et eelmisel aastal oli see väga lahe. Tantsuklubi HOP-I tantsijatel on ette näidata ka palju teisi säravaid tulemusi. Koolitantsu eelvoorus Valgas teenis Tantsuklubi HOP 2 eripreemiat. Kava

"Poised" (2-4 kl poisid) pälvis žüriilt eripreemia "hoogsa etteaste eest". Kava autorid ja juhendajad on Liia Ruusmann ja Kerli Vessin. Noore tantsija eripreemia pälvis Mirell Suur (5-6a laste rühm, Mirell on 6- aastane) kavaga "Suhkrutükk", kava autor on Grete-

Lisette Gulbis, juhendajad Grete-Lisette Gulbis ja Kerli Vessin. Pub- lik valis oma üheks lemmikuks kava "Meie samba"(2-5 kl tüdrukud), kava autor ja juhendaja on Kerli Vessin. Grete-Lisette ja teiste tantsijate saa- vutused on märkimisväärsed ning töö heade tulemuste nimel jätkub nii Tantsuklubis HOP kui ka väljaspool seda. Võimlejana ootab Gretet ees mais toimuv maailmakarika finaalo- letapp Barcelonas, kuhu sõidetakse võimlemisrühmaga. Vessin, Grete-Lisette juhendaja tantsu alal, on tüdruku üle väga uhke ning tänab kõiki toetajaid, kes Grete-Lisette oma häälega võitjaks aitasid.

Egon Ilisson
HKL vastutav väljaandja

Noored on meie...

On juba teada - tuntud ütlus, et noored on meie tulevik. Kaasaja innovatiivse ühiskonna peegeldus aga näitab seda, et noorte päralt on ka olevik. Nii tänasel päeval, tulevikus kui ka lähiajaloo.

Kui jälgida praeguseid Tõrva Noortevolikogu tegemisi, ümberkaudseid noortekeskusi või -üritusi, siis paistab silma selge märk sellest, et noori kaasatakse nii korraldusprotsessidesse kui otsustajate ringi. Veel aastakümneid tagasi olid noorte võimalused ennast varakult tõestama hakata oluliselt keerulisemad ja üksnes edasipüüdlikematel õnnestus see paremini. Ülikooliharidus eraldas eliidi lihtrahvast ning asjad olid konkreetselt paigas.

Õnneks on 21. sajandil iganenud arvamus, et tarkus tuleb vaid vanuse ja kogemustega, ning erinevad generatsioonid lõimuvad kenasti. Noortevolikoguga koostöös korraldavad pensionärid oma üritusi, ettevõtluse puhul võtab üha rohkem noori riske ning ka poliitikas on silmnähtaval kohal verevahetus. Meie piirkonna volikogudeski on viimastel aegadel olnud mitmeid liikmeid, kes varajastes kahekümnendates juba esindajateks valitud. Mitmed neist on hiljem saanud omavalitsusjuhtideks või muudele olulistele ametipostidele. Nooruse uljus ja ehk ka riskialdis käitumine on tasunud nii mõnegi piirkonna arengus tähtsa projekti puhul kuhjaga ära. Ja kui mõni uhke idee ei vormugi loodetud tulemuseks, on pealehakkamine pool võitu.

Nooruse uljus ja ehk ka riskialdis käitumine on tasunud nii mõnegi piirkonna arengus tähtsa projekti puhul kuhjaga ära.

Aga kindlasti ei tohi me öelda, et praegused noored oleksid kuidagimoodi tähtsamad kui noorsugu aastaid tagasi. Kui vaadata kasvõi piirkonna suuretegevõtjaid, kes oma ettevõtteid või tehased rajanud mitukümmend aastat tagasi, siis paljud neist olid toona samamoodi kahekümnendates või varastes kolmekümnendates. Kui skeptikud võivad aasida, et iseseisvusaja alguses oligi eraettevõtlusega lihtne alustada ja kasumid olid ulmelised, siis tõele au andes majandavad väga paljud neist tänapäevalgi suurepäraselt, mis näitab, et saadakse hästi hakkama ka kiiresti muutuv maailmas.

Aprillikuu Helme Kihelkonnaleht on paljuski erinevate generatsioonide tegevusi tutvustav, mille puhul saame aimu, et meie kandis on nii aktiivseid noori kui nooruslikke eakaid. On hea meel tõdeda, et vanus on ainult number ja edukad ettevõtmised ei sõltu sünniaastast. Kuna hetkel on päevakorra kõige olulisem punkt omavalitsuste ühinemine, siis generatsioonidevaheline lõimumine võib olla suurim trump, mida üks ühtehingav uus haldusüksus võib soovida. Loodetavasti põimuvad pikaajaline kogemus ja nooruse uljus nendel olulistel teemadel ühte. Seniks aga proovigem ikka kaasata ettevõtmistesse ja tegevustesse erinevate vanuserühmade esindajaid, sest head asjad on alati laiapõhjaliste ideede ja arvamuste tulemus.

Ja kui ehk kellelgi on tekkinud tunne, et on kuidagimoodi rongist maha jäänud või liiga vara seda ootamas, siis kevad on just parim aeg oma kahtlused kummutada. Heade ideede teostamiseks pole kunagi paremat aega kui praegu.

Ilusat kevadet ja... armastage!

Kadriann Kalamees
Tõrva Gümnaasiumi abiturient

Aktiivsus-agarus või ogarus

Mure eksamite pärast ja kerge närvikõdi lõpetamise ees teebki abituriumi kevade pingeliseks.

Üritame võimalikult häid hindeid saada kõikides ainetes, kuid peab tunnistama, et alati jääb mõni päev puudu.

Aktiivsele noorele lisapinged ja muud tegemised kooli kõrvalt eksamite perioodil minu arvates kasuks ei tule, sest nagu ikka kipuvad sündmused kuhjuma ühele kindlale perioodile.

Otse loomulikult tahab aktiivne noor kindlasti kõike hästi ja kõige paremini teha, kuid inimese jõuvarud on siiski piiratud. Alati on miski, mis kannatab - on see siis õppimine, mõne ürituse kulg või midagi muud. Teisalt arvan, et lisategevused annavad pigem noorele juurde elutarkust, südikust, tegutsemistahet ja oskust tulevikus toime tulla. Viimatiseks väljakutseks oli kindlasti Valgamaa abiturientide kevadpeo korraldamine, mis iseenesest laabus hästi, ja kõik, kes kohale tulid, nautisid pidu hiliste öötundideni. Ma olen olnud paljude üritustega tihedalt seotud, kuid selle ürituse ees oli mul kõige suurem hirm ja pinge. Ettevalmistused algasid piisavalt vara ja meie kui korraldajad tegime kõik endast oleneva selleks, et pidu läheks korda. Ma usun, et abiks olid kindlasti eelnevad ürituste korraldamised ja varasematest vigadest õppimine. Abituriumi algul lubasin endale, et vähendan oma koormust ja süvenen õppetöösse, ning usun, et nii mõtlesid õppeaasta alguses paljud abiturientid, kuid „aktiivse noore sündroom“ pole

siiski kadunud ehk võetakse kahe käega vastu kõik huvitavad pakku-mised. Pean tunnistama, et ma ei oskakski ette kujutada oma kooliteed ilma nii suurte väljakutseteta, millegi korraldamise kohapealt. Tõrva Gümnaasiumis on väga palju aktiivseid abituriente, neil kõigil on omad väljundid, millega tegelemist nad täiel rinnal naudivad. Kes on tegelikult aktiivne noor? Sportlane, laulja, tantsija, oivik - kõik me oleme omamoodi aktivistid, ainult kõik omal erialal.

Kooli lõpetamiseks tuleb sooritada meil ka lõpueksamid. On kolm kohustuslikku riigieksamit - eesti keel, inglise keel ja matemaatika ning üks koolieksam, mille valime ise. Valik pole suur ja kahjuks pole hetkel ülikoolides mitmetel erialadel väga eksamite tulemustest kasu, vaid tuleb sooritada akadeemiline test, mis absoluutselt ei sarnane ühelegi riigieksamile. Lisaks tuleb mitu kuud oodata riigieksamite tulemusi. Kogu kooliaja jooksul on õpetajad meid püüdnud uskuma panna, et nende õpetussõnad aitavad meid tulevikus edasi. Nii luuleko-guanalüüsi kui muusikaretsensiooni kirjutamine peaksid olema meil eluks vajalikud oskused ja ilma integraali leidmise oskusega ei tohiks abiturient üldse ellu astuda. Ehk usumegi. Aga miks siis meie õpetaja ei võiks meie lõpueksamite töid parandada? Meie usume, et ta saaks paari päevaga hakkama ning tööd parandatud. Kas siis riik ei usu enam meie õpetajasse? Ja milleks meile siis nii suureks puhutud riigieksamid, mille tulemusi ei arvestata kõrgkooli sisseastumisel, ning tuleb teha pool suve veel sisseas-

tumiskaitseid ja mitmeid tunde pikki akadeemilisi teste?

Mul on hea meel, et tänapäevased koolilõpetajad on väga hästi informeeritud edaspidistest õppimisvõimalustest kas kõrg- või siis kutsekoolis. Võimalusi on olnud minna tudengivarjaks või siis käia avatud uste päevaldel ning küsida nii õppejõududelt kui ka õppuritelt erinevaid küsimusi kõikvõimalikest valdkondadest. Paljud abiturientid kui ka teised gümnaasistid juba kasutavad neid võimalusi ära. Osalemine nii Teeviidal kui ka Valgas toimunud haridusmessil avardas silmaringi, sest erialasid, mida õppida, on äärmiselt palju. Paljudest võimalustest polnud osa õpilasi varem kuulnudki, kuid just seetõttu ongi kõik messid väga teretulnud gümnaasisti argipäeva. Ma pean vajalikuks, et ametil või haridusel oleks ka tuleviku osas väljundeid. Esmatähtis on see, et sulle meeldib see eriala. Ei peaks õppima sellepärast, et midagi õppida või et tulevikus saab palju palka, vaid seepärast, et sa naudid oma tegemisi ja igapäevast tööd. Endalt tuleb küsida, kas selle valikuga ollakse ka võimelised näiteks magistrantuuri ära lõpetama. Abiturient on piisavalt täiskasvanulik inimene, kes loob endale ise rada. Vanemad, sõbrad ja õpetajad on vaid suunajad ja toetajad. Peale seda kevadet algab meil justkui uus eluetapp, kuhu kõik omandatud elutarkus tuleb kaasa vedada ja seda kasutada võimalikult hästi. Ma loodan, et kõikidel Tõrva Gümnaasiumi abiturientidel lähevad eksamid hästi ja nad teevad enda jaoks võimalikult häid otsuseid tulevikus.

KUU PILT

Tänavune Valgamaa abiturientide ball tõi Tõrva Kirik-Kammersaali hulgaliselt keskkoolilõpetajaid.
Foto: Ülav Neumann.

2012. aastal elas Põdralas eesti rahvusest inimesi 99,2%. Eestis on vaid neli omavalitsust, kus eestlaste suhtarv kõrgem (Muhu, Pühalepa, Leisi, Imavere).

Eesti töötukassa valis eelmisel aastal Valgamaa parimaks koostööpartneriks omavalitsuste seas Helme valla.

1939. aasta Postimehes ilmus artikkel „Tõrva ameerikalik edutee“, mis rääkis sellest, et linna korrastab kohalikest töösõpradest moodustatud omapärane „Vabatahtlik Tööliit“

Maido Ruusmann
Tõrva linnapea

Mõned ühinemisprotsessi selgitused

Tänaseks ametlikult pisut enam kui aasta kestnud nelja omavalitsuse ühinemisprotsess on kulgenud väga konstruktiivselt ja edukalt. Kui seniselt on töö toimunud komisjonide ja volikogude tasandil, siis nüüd oleme jõudmas faasi, kus algavad avalikud arutelud ja keegi ei pea kartma, et kohalike elanike arvamust ja huvisid ühinemisprotsessis kuulda ei võeta.

Kuna protsess on küllaltki keerukas ja neutraalsel kõrvaltvaatajal ei pruugi olla aega kõigi ühinemisdetailidega kursis olla, soovin alltooduga anda pisut selgust mõnedes küsimustes, mida minult mitmeid kordi küsitud ja mis võib ka teistele kasulik teada olla.

Juhtkomisjon kui ühinemisprotsessi tööorgan

Vahepeal küllaltki palavalt maakonnalehes kajastust leidnud arvamused uue omavalitsuse nime ja selle valimise teemadel tõstatati seal ka küsimus, et kas volikogude poolt moodustatud 8-liikmeline juhtkomisjon omab nii suurt otsustusõigust, et kogu piirkonna ligi 6500 inimese eest otsuseid teeb ja kas keegi teine ei saagi protsessis kaasa rääkida.

Siinkohal pean vajalikuks selgitada ühinemisprotsessi kulgu ja selles tehtavaid otsuseid.

Ühinemisprotsessi alguses nimetasid kõigi nelja omavalitsuse volikogud ühinemisläbirääkimiste pidamiseks moodustatud juhtkomisjoni, igast omavalitsusest kaks inimest - volikogu esimehe ja vallavanema/linnapea. Juhtkomisjon moodustati eesmärgiga koordineerida ühinemisprotsessi ning pidada läbirääkimisi võimalikuks parimaks ja piirkondade huve arvestavaks ühinemiseks. On ju mõeldamatu, et näiteks nelja omavalitsuse kõik 46 volikogu liiget koos hakkaksid ühe laua taga detailselt läbirääkimisi pidama.

Lisaks otsustas juhtkomisjon moodustada mitmeid teemakomisjone, et tuua veelgi rohkem professionaalsest kaasatusest läbirääkimiste protsessi.

Ühiste arutelude käigus on juht- ja teemakomisjonid arutanud ja fikseerinud ühinemislepingu eelnõus enamuse olulisi küsimusi, mis ühinemiseks ja piirkonna arenguks vajalik.

Samas aga fakt, et juhtkomisjon teeb läbirääkimiste käigus otsuseid ning kujundab seisukohti, ei võta ei volikogudelt ega piirkonna inimestelt õigust protsessis kaasa rääkida, vastupidi, ühinemist puudutavate juriidilist siduvate otsuste tegemine on volikogude pädevuses. Ehk siis kokkuvõtvalt on juhtkomisjon volikogude poolt ellu kutsutud tööorgan, mis peab oma parima äranägemise ja piirkonna huve maksimaalselt arvestavate seisukohtade järgi pooltevahelisi läbirääkimisi ning pakub nii volikogudele kui piirkonna inimestele välja omapoolse lahenduse ühinemisprotsessi läbiviimiseks. Kas ja millistel lõplikel tingimustel ühinemisprotsess läbi viiakse, otsustavad

omavalitsuste volikogud, olles võtnud arvesse kõiki argumente ning viinud läbi ka rahvaküsitluse.

Kohanimed ei muutu

Nimevaidluse käigus on küsitud sellist asja, et kui nüüd omavalitsuse nimi peaks muutuma, et kas siis muutuvad kõik seniste kohtade nimed ka uue valla nime järgi. Siinkohal tahan selguseks ja rahustamiseks öelda, et kõik senised külad ja alevikud jäävad ikka oma ilusaid nimesid kandma, ehk siis Hummuli alevik jääb ikka Hummuli alevikuks ja Taagepera küla ikka Taagepera külaks, jne. Samuti jääb Tõrva linnana alles, siis küll nn. vallasisese linnana ja juriidilises mõttes ei ole enam tegemist eraldiseisva omavalitsusüksusega, vaid osaga ühtsest vallast, aga kohanimed ei muutu. Ehk siis muutub omavalitsusüksuse kui sellise nimi.

Ilmestava analoogia näite võib tuua siit samast Valgamaalt Ote-

päält, kus Otepää linna ja Pühajärve valla baasil moodustati üheksakümnendate lõpus Otepää vald. Nii on Otepää linn endiselt Otepää linn, nüüd siis vallasisese linnana ja näiteks varem Pühajärve vallas Sihva külas asunud Pühajärve Põhikool, hakkas peale ühinemist asuma ikka Sihva külas, aga siis juba Otepää vallas.

Ei ole õiget ega valet nime

Ühe kirgi kütvama teemana on ühinemisprotsessi saatnud uue omavalitsuse nime küsimus.

26. märtsil toimunud nelja omavalitsuste volikogude ühinemise teemalisel kohtumisel konstateeriti, et seni väljapakutud nimede põhjal saab eristada kolme võimalikku lähenemist: kihelkondlikul ajalool põhinevat – Helme valla; mulgi identiteedil ja selle võimestamise potentsiaalil põhinevat – Lõuna-Mulgi valla; keskus ja tema tagamaa süsteemil toimival ja piirkonna tuntuks põhinevat – Tõrva valla nime. Tõdeti, et ei saa öelda, et üks nimelahendus oleks absoluutselt õigem kui teine. Küll aga tuleks mõelda, et loome uue ühisvallaga ka ühtset identiteeti ning vaja on kujundada uue omavalitsusüksuse selge strateegia, sh. identiteet ja eristumine omavalitsusüksuste maastikul Eestis. Valla nimi on osa brändist, koos loo ja sisuga.

Kindlasti leiab nime temaatika oluliselt rohkem selgust arutelukoosolekute ja teiste avalike arutelude käigus.

Ei jää paralleelselt linna- ja vallavalitsust

Küsitud on ka, et kas peale ühinemist jäävad paralleelselt toimima nii linna- kui vallavalitsused ja volikogud ja kas siis saab meil olema nii linnapea kui vallavanem ja linna- ja vallavolikogud.

Ei, ühinemise käigus tekkival ühendvallal on üks vallavolikogu ja üks vallavalitsus, mida vastavalt juhivad vallavolikogu esimees ja vallavanem. Eraldi linnavalitsust ja linnavolikogu ei ole.

Rahvas saab ühinemisel kaasa rääkida

Nagu juba ülal viitasin, on ühinemisprotsess jõudnud faasi, kus ühinemisleping kui protsessi üks tähtsaim dokument, kus lepitakse ühised arengu- ja tegevussuunad järgnevas neljaks aastaks kokku, suunatakse juhtkomisjoni poolt volikogudele ja rahvale tutvumiseks ning ettepanekute, täienduste tegemiseks ja arvamuste avaldamiseks. Ja seda kõikides küsimustes, ka nime osas.

Ehk siis just nüüd on algamas see aeg, kus igaüks saab osaleda ühinemisprotsessi kaasa rääkimises.

Ühinemislepingu eelnõuga on alates 21. aprillist kuni 12. maini võimalik tutvuda omavalitsustes ja kõigis piirkonna raamatukogudes kohapeal, samuti kõigi ühinevate omavalitsuste kodulehtedel. Samal ajaperioodil ootame ettepanekuid, märkusi ja kommentaare, mida on võimalik esitada e-posti aadressil yhinemine@mail.ee või kirjalikus vormis raamatukogudes ja omavalitsustes kohapeal.

Alates 23. aprillist, mil toimub Tõrva kinomajas piirkonna visioonikonverents, alustame arutelukoosolekuid rahvaga, et kõik huvipakkuvad küsimused saaks vastatud ja ettepanekud ning märkused ära kuulatud. Koosolekud toimuvad kuni 3. maini piirkonna suuremates küldes ja alevikes. Valige omale sobivaim koht ja osalege kindlasti aruteludes.

Kõik esitatud ettepanekud, arvamused ja mõtted töötavad ühinemise juhtkomisjon ja omavalitsuste volikogud läbi ning võtavad arvesse nii palju kui võimalik.

Margo Metsoja
Segakoori liige

Mulgi segakoori seiklused Venemaal

Aprilli esimesel nädalavahetusel külastas Mulgi segakoor Peterburi, et seal ses Jaani kirikus kontsert anda. Mulgi segakooril on liikmeid üle terve Mulgimaa ja kaugemaltki ning reisil käis ka loomulikult lauljaid Helme kihelkonnast.

3-päevane reis möödus koori jaoks edukalt: kontsert sujus peaaegu ilma viperusteta ning kohale tulnud külalistele läksid laulud väga hinge. Kuudepikkune harjutamine ja proovides käimine tasus ennast ära!

Reisist ei puudunud loomulikult ka ekskursioon kaunis Peterburis. Mitmedki kooriliikmed külastasid linna esimest korda ning olid vaimustuses selle ilust, loendamatu hulgast kirikutest, kanalitest jne. Mööda linna

Mulgi segakoori jaoks oli Venemaa reis esimeseks esinemiseks väljaspool Eestit
Foto: Marina Lääts

ringi sõites oli korduvalt kuulda ahhetusi ja imestusi, kui mastaapseid maju ja kirikuid linna püsti on pandud. Veel imetlusväärsem oli see, kui hästi enamus hooneid säilinud on.

Enne reisi ehmatati meid tege-likult üsna ära. Seal varem käinud hoiatasid, et hommikul ei pruugi majutuskohas kohvi saada, puudub kindlasti WC- paber ja mida

kõike veel. Kõik me valmistusime, et näha episoodi saatest „Võimalik vaid Venemaal“. Reaalsuses oli asi ka täiesti teistpidine: majutuskohas olid voodid ühed pehmemad, mida me kohanud olime, hommikukohvi oli maitsev, inimesed ülimalt sõbralikud ning lisaks sellele, et WC -s paberit oli, olid WC -d ka väga heas korras.

Tänavatel ei pidanud kartma, et sind ründavad purjus venelased, vaid hoopis kohtasime mitmeid sõbralikke inimesi, kes küsisid, kust me pärit oleme, mida Peterburis teeme, soovisid kontserdiks edu jne. Vene rahvas on tõeliselt südamlis ja külalislahke, seda näitas meie reis kindlasti.

Midagi, mis veidikene meenus saadet „Võimalik vaid Venemaal“, oli Venemaa liiklus. Liiklus Venemaal

on märkimisväärselt liikuvam ja voolavam kui Eestis. Märkidest peetakse kinni üsnagi loovalt ning pigem jälgitakse liikluse toimimist loogiliselt, mitte ei hoita liiklusreeglitest ja -märkidest järgalt kinni. Täiesti tavaline on ka signaalitamine ning tõenäoliselt kuulsime signaale juba ühel päeval rohkem, kui Eestis terve aastaga kuulda on. Eks sellise vaba suhtumise tõttu liiklusesse nägime üsna mitmeid mõlkis autosid, mis ei takistanud neid siiski edasi liiklemast.

Kokkuvõttes võib öelda, et Mulgi segakoori reis Venemaale oli üks põnev kultuurireis kogu koorile. Reisi käigus nägi linna, Venemaad ning kooriliikmed said kindlasti lähedasemaks. Kõigile, kes pole veel Peterburi külastanud, on soovitatav see reis ette võtta!

Helmelased mulgi mälumängus 2015/2016

Tarmo Tamm
Helme vallavanem

Märtsikuus Halliste vallas Kaarli rahvamajas aset leidnud Mulgi mälumängu «Nelläs» viimane, viies etapp selgitas välja Mulgimaa selle hooaja parimad mälumängurid.

Juba neljandat aastat järjest toimus mulkide vahel omavaheline mõõduvõtt mälumängus. Esimest korda saadi kokku selle hooaja alguses oktoobrikuus Möisaküla kultuurimajas, kus jäädid Karksi võistkonna järel ja Halliste võistkonna ees teiseks. Järgmine etapp toimus novembris Tõrva kultuurimajas.

Seekord jäädid jagama kuuendat kohta Paistu ja Tarvatu mulki-

Võistkond „Helme“ kogenud mälumängurid: Silvar Lelle, Kaja Allilender, Evelyn Tamm, Tarmo Tamm ja Andrus Lepikov. Noorim võistlusest osavõtja Tanel Tamm on kõigil mängudel olnud abiks nii mälumängu organisatoritele kui ka oma võistkonnale. Foto: Lea Margus / Valgamaalane

dega. Jaanuaris saadi kokku Paistu rahvamajas, kus saavutati ühtlasi hooaja tagasihoidlikum seitsmes

koht ning seda saavutust jagati samaaegselt võistkonnaga Tuuletallajad.

Neljas etapp toimus veebruaris Ala rahvamajas. Sel korral saavutas võistkond Helme järjekordselt kuuenda koha, jagades saadud kohta võistkonnadega Võrtsu veerest ja Halliste. Hooaja viimane etapp toimus Halliste vallas Kaarli rahvamajas. Viimane etapp läks Helme võistkonna jaoks üledukalt ning seetõttu toodi ka koju etapi-võit. Meile järgnesid Karksi ja Halliste võistkonnad ning teised. Kuna viimane etapp läks Helme võistkonna jaoks edukalt, siis just see tõi võistkonnale hooaega kokkuvõtva väga väärrika teise koha.

Läbi hooaja osales mõõduvõttul 19 viieliikmelist võistkonda kõigist Mulgimaa omavalitsustest. Siin-

kohal suured tänud kõigile võistkonnas Helme osalenutele esindamast väärrikalt ja tulemuslikult Helme valda.

MÄLUMÄNG „NELLÄS“						
Võistkond	1	2	3	4	5	Kokku/KOHT
1. Karksi mulgid	42	37	40	31	35	185 I
2. Helme	41	31	33	29	35	169 II
3. Halliste	39	30	39	29	30	167 III
4. Tarvatu VV	38	31	35	32	31	167 4
5. Võrtsu veerest	33	39	34	29	25	160 5
6. Abja	33	30	32	34	31	160 5
7. Möisaküla	37	28	37	30	27	159 7
8. Mesilane	25	33	34	33	26	151 8
9. Riidaja	33	40	27	21	23	144 9
10. Tuuletallajad	35	22	33	26	25	141 10
11. Paistu mulgid	32	31	32	21	23	139 11
12. Söör	28	19	27	27	29	130 12
13. Abja VV	0	28	32	27	24	111 13
14. Tõrva	22	26	18	13	26	105 14
15. Illikse	29	33	28	0	0	90 15
16. Lilli loodusmaja	28	29	0	23	0	80 16
17. AKG noored	22	10	16	18	8	74 17
18. AKG ÖE	18	17	16	11	3	65 18
19. Egon ja Margo	0	27	0	0	0	27 19

Sotsiaaltoetustest Tõrva linnas

Piret Karu
Tõrva abilinnapea

Seoses Tõrva linna 2016. aasta eelarve kinnitamisega kehtestati ka sotsiaaltoetuste määrad 2016. aastaks. Tulevasele ühinemisele mõeldes viidi sotsiaaltoetuste määrad võimalikult ühtseks ümbritsevate valdadega. Tõrva Linnavolikogu sotsiaalkomisjon koostöös Tõrva Linna Sotsiaalabiametiga täiendasid ka täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise korda ning lisati ka mitu uut toetuse liiki.

Üks olulisi muudatusi antud korras on, et kui varasemalt võis sissetulekust sõltuvat sotsiaaltoetust taotleda leibkond, kelle iga liikme netosissetulek kuus peale korras nimetatud kulude mahaarvamist jääb alla 128.- euro, siis uue korra

järgi sai antud määr seotud toimetulekumääraga ning 128.- euro asemel on piiriks 1,5 kordne toimetulekumäär ehk 2016. aastal 195.- eurot. Antud muudatus võimaldab rohkematel abivajajatel toetusi taotleda.

Toome siinkohal välja 2016. a toetuste määrad ja lisandunud toetuste liigid:

- Laste toiduraha toetus iga lapse kohta päevas 0,26.-
- Laste toiduraha toetus põhikoolis iga lapse kohta päevas 0,42.-
- Laste toiduraha toetus gümnaasiumi 10.-12. klassis iga lapse kohta päevas 0,42.-
- Supiköögi toetus (portsjon) 0,70.-
- Saunapiletite toetus (1 kord) 1.-
- Lapsetoetus (1.osa) 250,00.-, lapsetoetus (2.osa) 250,00.-

- Matusetoetus 200.- (varasemalt 180.-)
- Ranitsatoetus 100.- (varasemalt 80.-)
- Gümnaasiumi lõpetajad 40.- (varasemalt 30.-)
- Gümnaasiumi lõpetajad hõbemedaliga 100.- (varasemalt 65.-)
- Gümnaasiumi lõpetajad kuldmedaliga 130.-
- Parim lõpetaja medalite puudusel 70.- (varasemalt 65.-)
- Eakate sünnipäevatoetus 90.-94. aastased 30.- (varasemalt 20.-)
- Eakate sünnipäevatoetus üle 95. aastastele 40.- (varasemalt 30.-)
- Vähekindlustatud pere toetus pereliikme kohta 30.- (varasemalt 20.-)
- Koolitoetus – Uus toetuse liik. Koolitoetust makstakse vähe-

kindlustatud perele 1 kord aastas, et leevendada vähekindlustatud perede olukorda. Taotlus toetuse saamiseks esitatakse sotsiaalabiametile 1. augustiks. Toetuse suurus 20.-.

- Huviringitoetus - Uus toetuse liik. Huviringitoetust makstakse vähekindlustatud perele. Toetuse saajate nimekirja koostab sotsiaalabiamet lapsevanemate avalduste alusel. Toetus määratakse kuueks kuuks. Toetust makstakse otse teenuse osutajale arve alusel. Toetuse suurus kuni 5.- kuus.
- Ürituste ja ekskursioonide osalustasu toetus – Uus toetuse liik. Ürituste ja ekskursioonide osalustasu toetust makstakse paljulapselise pere lastele hari-

dusastutuste korraldatavate ürituste, ekskursioonide osalustasu kompenseerimiseks 1 kord aastas. Toetuse määramise aluseks on taotleja vormikohane avaldus. Toetuse suurus 20.-.

- Transporditoetus – Uus toetuse liik. Transporditoetust makstakse 1 kord aastas keemia-, kiiritus- ja dialüüsiravi saajale. Toetuse määramise aluseks on taotleja vormikohane avaldus, millele on lisatud arstitõend. Toetuse suurus 100.-.

Lisainformatsiooni saamiseks ja taotluste esitamiseks palun pöörduda Tõrva Linna Sotsiaalabiameti poole, Tartu tn 1 või telefonidel 76 65 347 ja 76 65 348. Lisainfo leiab ka Tõrva linna koduleheküljelt.

Guido Kuum
Reporter

Mehed nagu muiste!

Märtsikuu 20. kuupäeval käisid kaks Tõrva jõumeest oma tugevust näitamas Lätis, kus toimusid lamades rinnalt surumise võistlused. Mõlemad said enda raskusklassis kaela hõbedase medali.

Ardo Lilleorg, kes võistles 110kg kaaluvate meeste klassis, sai tulemuseks kirja 200kg üles surumises ja Raiko Borissov 140kg meeste seas suisa 230kg.

Borissov on mees, kes on seadnud endale kindla eesmärgi – võtta enda nimele rinnalt surumise Eesti rekord ning hiljem pakkuda konkurentsi ka erinevatel välismaistel võistlustel. Eesmärgiga püstitada uus Eesti rekord mindi ka lõuna-naabrite juurde, kuid paraku jäi see teist võimalust ootama. „Ettevalmistus oli selleks võistluseks väga hea ja läksin sinna väga suurte eesmärkidega, kuid ei saavutanud seda, mida olin enda jaoks paika pannud.

Oli natuke raskusi keskendumisega ja õhkkond oli ka natuke võõras. Koht iseenesest hea, saavutasin seal teise koha tulemusega 230 kg. Eks kohtunikud kiusasid ka mind natuke ega lugenud üht surumiskatset õigeaks, mis minu ja teiste arust oli täiesti määrustepärane ja mis ühtlasi oleks olnud mitteametlik Eesti rekord.”

Alustas toore jõu pealt

Rammumehespordi ja raskejõustiku pisiku sai Borissov kuue aasta ees Tõrva Tõnise nimelisel ram-

Võistlustel olid kohal tõelised vägilased (Borissov vasakul). Fotod: Erakogu

mumehe võistlusel. „Sõbrad pakkusid välja, et võiksin proovida ja osa võtta, kuna lapsest saadik olen olnud teistest tugevam. Nii saigi mindud ja saavutasin seal teise koha, seda siis mitte mingisuguse treeningu ega ettevalmistuseta.” Sealt saadud motivatsiooni tulemusena hakkas Borissov järjepidevalt jõusaalis käima ning pühendus rammumehes treenimisele.

Olenevalt treening- ja võistlusperioodist treenis ta rammumehena 3- 5 korda nädalas ja võistlushooajal võttis osa 6-8 võistlusest. Hetkel on rammumehesport tagaplaanile jäänud, kuna ta on kimpus põlvevigastusega. Seega on ta hetkel pühendunudki rinnalt surumisele.

Märkimisväärseid saavutusi mitmeid

“Rammumehes pean oma suuremaks saavutuseks Eesti profisarja 2013. aasta üldarvestuslikku 4.kohta, seda siis terve hooaja peale. Ja ka muidu amatöörklassi üldarvestuslikku 2.kohta 2012. aastal, mis siis tagas ka koha Eesti parimate sekka ehk profisarjas võistlemist. Ning paarisrammumehes 3. kohta.” Rinnalt surumisega on Borissov käinud seni kahel võistlusel. Paide linna lahtistel rinnalt surumise võistlustel saavutas ta esimese koha ja Läti meistrivõistlustel tuli teiseks. Praegu treenib Borissov hoolega ning plaanib sel aastal veel mitmetest võistlustest osa võtta.

Raiko Borissov on üleestilist tuntuks kogunud eelkõige rammumehena.

Hajaasustuse programmi taotlusvoor avatud

Märtsi lõpust algas hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt kõikides Valgamaa valdades. Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna vallavalitsusse hiljemalt 23. mail 2016.

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maa-piirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele maa-piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamistele hoonetevälise vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ning juurdepääsuteede rajamist. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Projekti elluviimisega tuleb jõuda tervikliku lahenduseni, mis tagab joogivee kättesaadavuse, aastaringsest läbitava juurdepääsutee, heitvee nõuetekohase kanaliseerimise või leibkonna vajadustele vastava elektrisüsteemi.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele:

- taotleja elukoht on alaliselt ja ka rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematu majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse (vähemalt alates 1.01.2016);
- taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektil võib olla ka kaastaotle-

ja(id). Kaastaotleja suhtes kehtivad taotlejale esitatud nõuded. Kaastaotlejal tuleb projekti elluviimise panustada rahaliselt ning tema majapidamine peab projekti tegevuste elluviimisest kasu saama.

Maksimaalne toetus programmist on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Toetus ei või olla suurem kui 66,67% projekti abikõlblikest kuludest. Taotleja omafinantseering peab olema vähemalt 33,33%. Toetuse eraldamise aluseks on põhjendatud ja projekti eesmärkide saavutamist tagav eelarve. Kui majapidamine on saanud toetust eelnevatest hajaasustuse programmidest perioodil 2011-2015, siis arvestatakse saadud toetus uuest võimalikust toetusest maha. Iga valdkonna (joogivesi, kanalisatsioon, juurdepääsuteed ja elekter) jaoks võib prog-

rammist toetust saada üks kord – ka sel juhul võetakse arvesse viimasel viiel aastal saadud toetusi.

Toetatakse investeeringuid majapidamistesse, mille omanikuks on taotleja, tema lähisugulane või hõimlane. Kui taotleja on majapidamise valdaja, siis on tal õigus saada toetust tingimusel, et valduse kasutamise aluseks on kirjalik leping, mis kehtib vähemalt kolm aastat taotluse esitamise päevast arvates.

Töid on lubatud alustada pärast seda, kui taotluse osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saajaga

on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notariatasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimise maksimaalne kestus on 15 kuud.

Rohkem infot ja taotlusvormid leitavad omavalitsuste kodulehekülgedel.

Hajaasustuse programmi kontaktisikud

Vald	Nimi	Telefon	E-post
Põdrala	Mati Rõõm	767 9734, 5268609	mati@podrala.ee
Helme	Arvo Kargu	766 8454	arvo.kargu@helme.ee
Hummuli	Juta Karpov	507 9633	juta@hummulivv.ee

Aiatehnikapoodidest võib leida ka murutraktoreid, mis maksavad rohkem kui 20 000 €.

Hanke korras tellitakse hooldusteenuseid Hummuli mõisapargile, mille pindala on 10,8 hektarit.

Egon Ilisson

Heakorra valvurid

Helme Kihelkond on nii kohalike kui külaliste jaoks alati viisakalt puhas ja korras. Selle kõige taga on aga kümnete inimeste ennastalgav töö, et heakord oleks tasemel.

Suviti trimmerdamine mõisaparkides või puhkealade ümbruses ei ole kindlasti see töö, mille kohta võiks öelda „töö konti ei murra“. Füüsiliselt kurnavad tööpäevad on kõik selle nimel, et siinkandi inimesed tunneksid ennast hästi ja turistidel tekiks vaimustus siia tülles. Hooldusteenustega tegelevad inimesed on vägagi märgatavad igapäevaselt, sest nende töö on see, millest ei saa me ka kõige parema tahtmise puhul mööda vaadata. Eriti just kevadel, kui on käes kõige kibedam tööaeg ja hooldust vajavad paljud talveunest ärrganud haljasalad. Tõrva linnas vastutab heakorra eest Tõrva Linnahoolduse Asutus, kus palgal kokku 19 inimest – kolm bussijaamatöötajat, üheksa tänavakoristajat ja viis töömeest. Suvel on lisaks rannakoristajat ja hooajatöölised. Helme vallas vastutab heakorra eest Helme Teenus OÜ oma kümne töötajaga.

Tegevusvaldkondi palju

Lisaks traditsioonilisele muruniitmisele ning puude ja hekkide pügamisele ulatub hooldusteenuste pakkujate amplituua palju kaugemale. Helme Teenus OÜ juhataja liige Vello Eirandi sõnul tegelevad nemad põhiliselt Helme vallas vee-, kanali-, sooja- ja elamumajandusega, heakorraga ning talvel lumetõrjega valla asulates ja teedel. Nende haldala on ka Helme Ühisjäätmejaam. „Jäätmemajandusest vahendame ka valla asulates olmejäätmete kogumist. Kahjuks on elanikel raske mugavustsoonist väljuda. Sageli poetatatakse jäätmed mujale eriti loodusesse,“ vibutab Eirand näppu hoolimatute kodanike suunas.

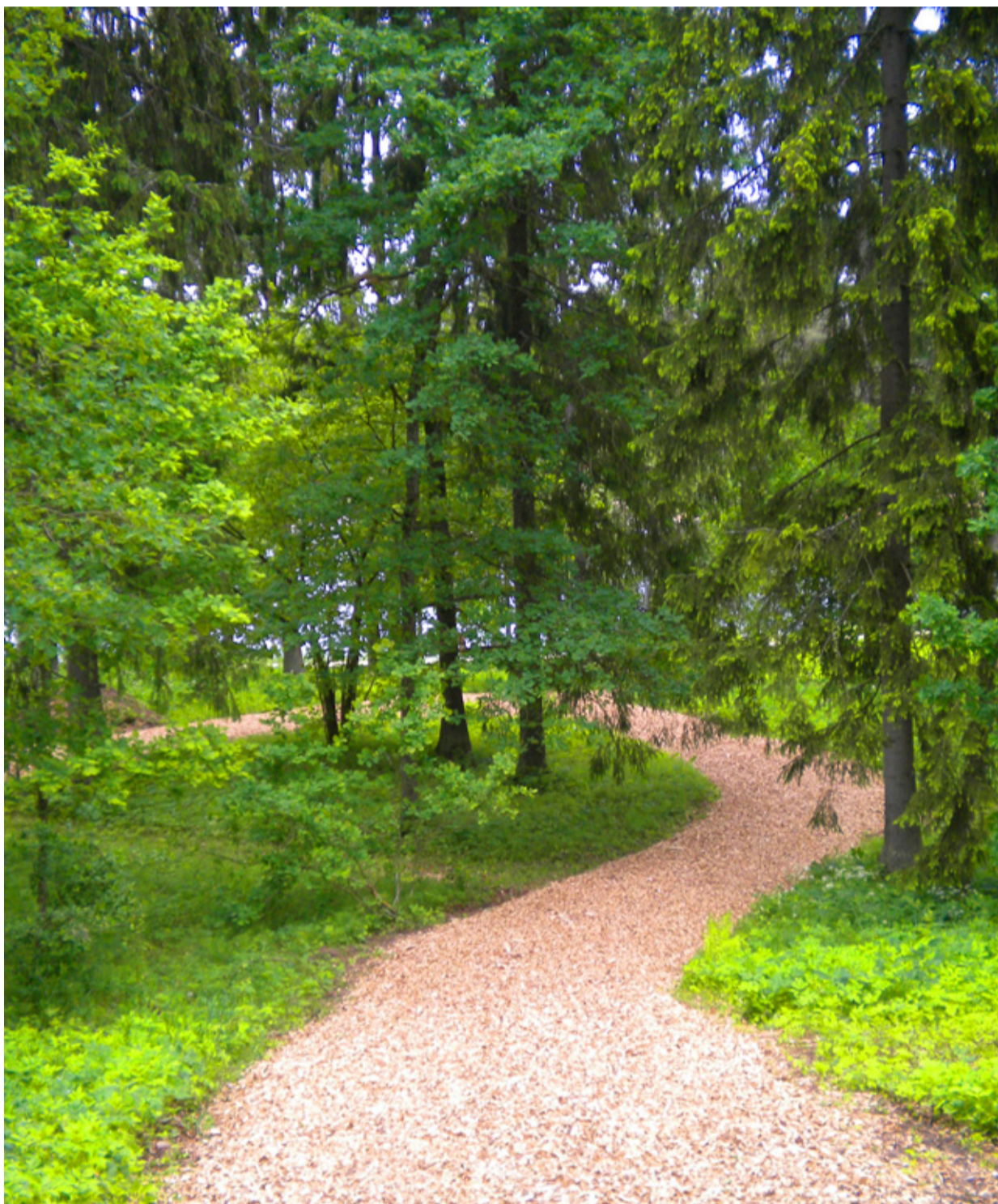
Tähelepanelikud kodanikud on kindlasti juba silmanud, et hooldustettevõtetel suvesoojust aega oodata pole ning kevaditi traditsiooniks

saanud esimene töö, vormipuude lõikus, juba käib. Tõrva Linnahoolduse Asutuse juhataja Heli Otti sõnul tuleb seejärel juba kõrghaljastuse hooldus, lillede istutamine, niitmine ja trimmerdamine. Kuna Tõrva linnas toimub kevadel ja suvel päris palju üritusi, siis on ka linnahooldusel toimetamist omajagu, et kõik ürituste asupaigad kauniks muuta.

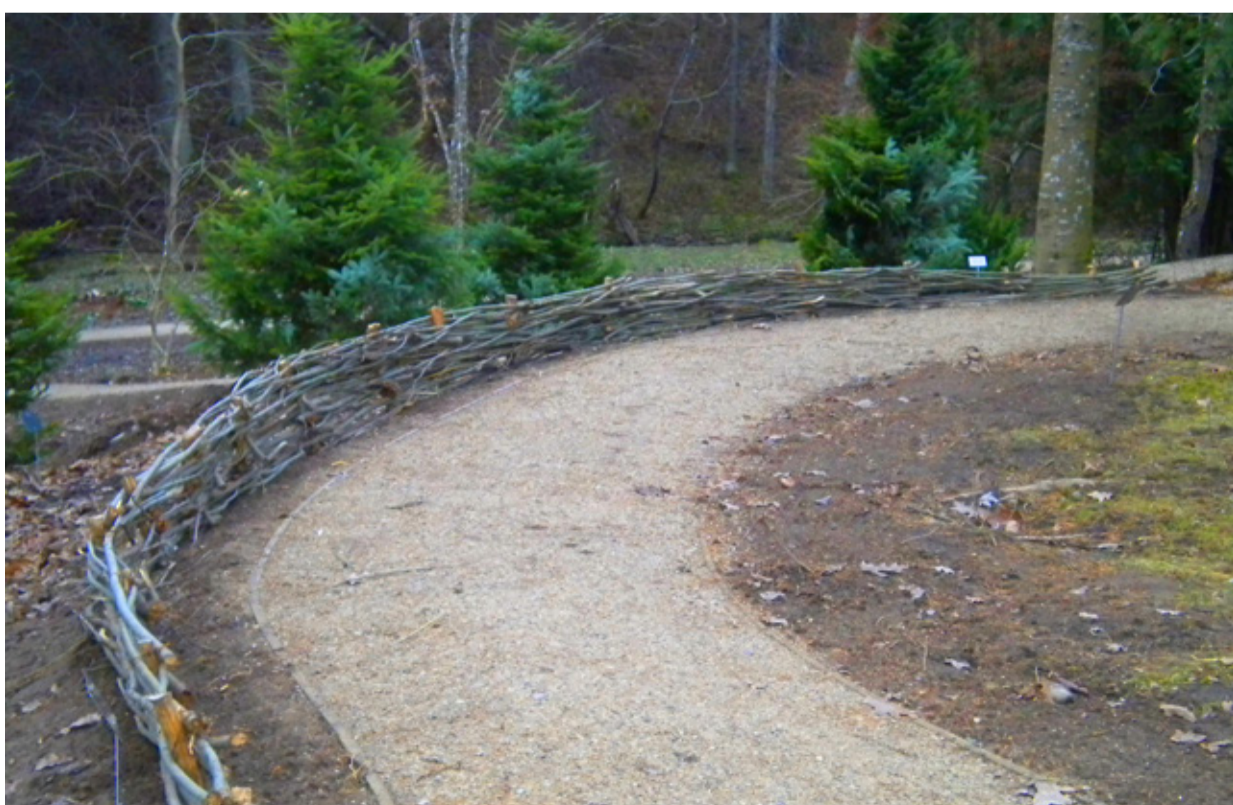
Kuna tänavune kevad tuli lumega, siis talvised tegevused veinisid kõikides valdades natukene pikemaks, kui planeeritud. Paljud siinkandi hooldusteenindajad lükkavad kõnniteid lumest puhtaks oma jõududega ja tänavate lumetõrjet organiseeritakse ka teiste ettevõtetega koostöös. Aga ega siis ülejäänud töötajad talvepäevadel kodus istu ja televiisorit vaata. „Soodsate ilmaoludega oleme talvel metsas. Linnal on metsa, mida majandatakse kui puhkemetsa. Vastavalt vajadusele teeme sanitaar-, valgustus- või hooldusraiet,“ räägib Otti, et talvel käed rüpes ei istuta.

Visiitkaardiks töö

Heakorratööde tegijad ennast välja reklaamima ei pea, sest nende tubli töö räägib enda eest. Kui tihti me aga metsas jalutades või puhkealade võimalusi kasutades tajume, et on inimesi, kes valanud selle nimel higi ja panustanud sinna rohkelt töötunde. Paljud rohealad, puhkealad, matkarajad on oma tõelise näo saanud just tänu hooldusteenuseid pakkuvatele asutustele. Nagu igal elualal on ka neil töid, mille üle enim uhkust tuntakse. „Oleme aastaid allhanke korras hooldanud Helme mõisa, Koorküla mõisa ja Barclay De Tolly mausoleumikompleksi parke. Palju tehti ka Riidaja mõisapargi hooldustöödel 2008. aastal. Neid võiks lugeda ka parimateks töödeks, kuigi tegemised pole veel kaugelki lõppenud,“ räägib Eirand, kes siiski jätab nende tööde õnnestumise hindamise elanike otsustada.

Laastukatte all olevate radade tegemiseks kulub ära oksahakkur.

Haljastustööde puhul on tihtipeale vaja ka loomingulisust.

Murutrimmer leiutati alles 1970-ndate aastate alguses, võttes malli autopesula harjadest.

Maaailma suurim murukatus tehakse Californiasse, Cupertino linna. 12 hektari suuruse murukatusse alla tulevad korterid, äripinnad, ostukeskus, kino, bowlingurajad, uisupark, terviseklubi ja jooksurada.

Tõrva Linnahoolduse asutus tegeleb olemasolevate objektide rekonstrueerimisega ja hooldamisega igapäevaselt. „Tõrvas on katkematu rohekoridor kogu linna ulatuses ja see on suur väärtus. Looduskaitsealuseid parke oleme saanud tänu KIK-i rahastusele rekonstrueerida,“ on Otti rahul, et linnas on küllalt rohelist. Tõrva dendropark on oluliselt muutunud pärast rekonstrueerimist ja sellega on Otti samuti rahul. „Siinkohal ma pean suured tänud ütlemä Liia Ortusele, kellega on meil väga hea koostöö ja kes on südamega gümnaasiumi pargi hooldus- ja rekonstrueerimistöode tegemiste juures,“ ei jäta Otti tunnistamast ka linna heakorda südameasjaks võtnud inimesi. „Kes linnas lahtiste silmadega jalutab, see näeb, mida linnahooldus nende aastatega teinud on,“ tunnistab Otti, et nende tegemistest on raske mööda vaadata.

Teenused kõigile kasutada

Kuigi paljud tööd on omavalitsuste tellitud, pakutakse teenuseid ka eraisikutele. Kõige sagedasemad on vajadus niitmise, trimmerdamise ja veeteenuste järele. „Elanikud kasutavad põhiliselt kõiki teenuseid, millega tegeleme: vesi, kanalisatsioon, soojus;

heakorras: niitmine, jäätmed, transport, lumetõrje jne,“ loetleb ette Eirand, kes siiski tunnistab, et omavalitsuse heaks tehakse lõviosa tööd. Erasisikud saavad aga soovi korral teenuste hinnakirja järgi (mis leitav ka omavalitsuste kodulehtedelt) endale vajalikke teenuseid aastaringelt tellida. Siiski peab Eirand tunnistama, et ümbritsevast mitte hoolivaid kodanikke jagub. Suurlinnades väga palju poleemikat tekitavad koeraomanikud peavad ka väikeasulates

mõtlemä oma lemmikloomade järel koristamise peale. Mõte, et me oleme maal ja siin teeb loodus meie eest töö ära, ei vasta päris tõele. „Kevadel on paljud kohad „mineeritud“ hooletute koeraomanike pärast,“ tunnistab ka Eirand. See aga on otsene solvang vastutustundlike lemmikloomapidajate suhtes, kes hoolivad kaaskodanikest. Erilist kiitust pälvivad need, kes väljaheiteid biolagunevate kottidega likvideerivad. Vanu saia- või muid tootekotte kasutavad inimesed aga pigem panustavad säilitamisse, sest antud kiletooted lagunevad looduses sadade aastate jooksul.

Mis liigub, see kulub

Hooldusteenuseid ei tehta enam tänapäeval ainult reha ja luuga, vaid vaja läheb ka oluliselt spetsiifilisemat tehnikat. On selleks siis lumetõrje või muruniitmine, aga tehnika peab olema korralik, et töö oleks kiire, kvaliteetne ja tõrgeteta sujuv. Iga paari aasta tagant üritatakse natukene ka investeerida töövõimekusse ning uusi masinaid soetada. Nii Otti kui Eirand tunnistavad, et vajadus tehnikapargi arendamiseks on olemas ja selle nimel tehakse tööd. „Suur vajadus on korraliku järelveetava oksahakkuri järele. Linnas on palju metsa- ja terviseradasid, kuhu on puidu haket vaja rohkem, kui me hetkel panna saame. Meie piirkonnas sellist hakkurit ei ole, vajadusel toome selle Tallinnast paar korda aastas,“ räägib Otti ühest vajalikust tehnikaseadmeist. Seniks aga saavad meie kandi töökad hooldusspetsialistid hakkama sellega, mis neil kasutada on, ja teevad seda hästi ning pühendunult. Ärgem siis solvakem nende tublidust visates parkidesse või haljasaladele prügi või lõhkudes heakorrasstatud objekte.

TEEME ÄRA!

Teeme Ära talgupäev toimub traditsiooniliselt maikuu esimesel laupäeval, tänavu 7. mail 2016. Talgupäeva eesmärk on edendada ettevõtlikkust ja aktiivset eluhoiakut, parandades seeläbi meie ühist elukeskkonda ning tugevdades kohalikke kogukondi. Üle-eestiline Teeme Ära talgupäev sai tõuke 2008. aasta suurest prügi-koristusest ning sellele järgnenud 2009. aasta mõttetalgutest. Alates 2010. aastast on talgute korraldamine iga aktiivse kodaniku, kogukonna ja ühenduse võimalus midagi oma elukeskkonda heaks teha. Seejuures otsustades ise, mis vajab äratemist koduümbruses või kaugemal. 2015. aasta talgupäeval korraldati üle Eesti 1808 eriilmelist talgut kokku 47 136 osalejaga.

Kuidas oma talgud kirja panna?

Talgute registreerimine läks lahti 17. märtsil ning talguliste kirjapanek algab 18. aprillil. Kõik talgud saab kanda üle-eestilise talgukaardile, alates märtsi keskpaigast. Selleks tuleb täita vorm kodulehel <http://www.teemeara.ee>. Seega on paras aeg mõelda, mis Sinu kodukandis tänavu tegemist vajaks. Oodatud on nii värsked talgudeed kui juba pikema traditsiooniga ettevõtmised. Aprilli keskpaigast kutsutakse aga juba kõiki eestimaalasi endale sobivaid talgud valima ja end osalejana talguveebis kirja panema. Pärast talgute kirjapanekut saab iga talgukorraldaja talgujuhi stardipaketi. Stardipakett on kokku pandud

talgute korras, talgupäeva partnerite ja vabatahtlike ühisel jõul. Sellesse on koondatud abivahendeid eduka ja mõnusa talgupäeva pidamiseks. Talgujuhtide jaoks on tänavu kokku pandud 1850 talgute stardipaketti, tuginedes mullusele talgute arvule. Stardipakett on kokku pandud talgute korras, talgupäeva partnerite ja vabatahtlike ühisel jõul. Seekordsesse paketti said esmaabitarbed, mõned töökandjad, suitsuandur, prügikotirull, haavasalv, ajaleht Talguline, kommikott ja supipakk, kerge seljakott, seemnepall, merekultuuriaasta rinnamärk, ehitus- ja aiapoe sooduskupong, tee, talgukuulutus, Talguhundi klepsud, veeohutuse stendi valmistamise juhised ja kriisijuhend.

Traditsioonilistest kevadtöödest üks esimesi on vormipuu lõikus. Fotod: Heli Otti

VII OMA JÄÄTMED ÕIGESSE KOHTA!

Alates aastast 2014 on kohalikel võimalus kasutada ka Helme Ühisjäätmejaama teenuseid. Jäätmejaam asub endises Härma kruusakarjääris, sissesõiduga Tõrva-Pikasilla maanteelt. Jäätmejaama saab viia alates võikarpide kuni ehitusjäätmeteni ning olenevalt jäätmete liigist on tegu kas tasuta või tasulise teenusega. Jäätmejaam on mõeldud Helme, Põdrala, Hummulu valla ja Tõrva linna elanike ehitusjäätmete ning segaolmejäätmete vastuvõtmiseks. Jäätmejaam pakub sama-laadseid võimalusi ka ettevõtjatele. Ehitus- ja segaolmejäätmete puhul on tegemist tasulise teenusega.

Tasumine toimub kohapeal, sularahas. Kaasas peab olema isikut tõendav dokument! Vastuvõetavate jäätmete loetelu ja hinnakirjaga saab tutvuda Helme valla kodulehel.

Mis on segaolmejäätmed?

Jäätmed, mille hulgast on välja sorteeritud vanapaber ja papp, pakendid, biolagunevad jäätmed, vanametall, ohtlikud jäätmed, ehitusjäätmed. Näiteks katkised nõud, tavalised (hõõgniidiga) elektripirnid, pastakad, mähkmed, vanad riided jm tekstiil, jalanõud, klaasikillud, hambaharjad, nuustikud, pesukäsnad, jahutatud tuhk, tolmuimeja kotid, kassiliiv,

suitsukonid, mänguasjad, kelgud (plastist, riidest, kummist), jne.

Mis on segaehitusjäätmed?

Need on renoveerimise, ehituste või lammutuse käigus tekkinud eriliigiliste jäätmete segu (puit, paber, kile, plastik, keraamilised plaadid, tellis, betoon, metall, klaas, tekstiil, sanitaarkeraamika, jms.)

Jäätmejaamas saab tasuta ära anda:

Ohtlikud jäätmed (kuuluvad kaalumisele), kasutatud õlid ja õlijäätmed, sh õlifiltrid, värvi-, liimi- ja lakijäätmed, nendega määratud töövahendid ning pakendid, lahustid ning nende

pakendid, taimekaitse- ja putukatõrjevahendid ning nende pakendid, vanad akud ja akuvedelikud, kodukeemia jm kemikaalid ning nende pakendid, kasutamata jäänud või aegunud ravimid ja farmaatsiatooted, elavhõbedakraadiklaasid, päevavalguslambid, säästulambid, kõrg- ja madalrõhulähenduslambid, patareid ja väikeakud, tundmatud jäätmed, elektroonikajäätmed, kodumasinad (külmikud, telerid, elektripliidid, pesumasinad jms), arvutid, kuvarid, printerid jms, valgustusseadmed, elektritööriistad, segapakendid, klaasist pudelid/purgid, plastpudelid, tetrapakid, jogurtitopsid/võikarbid, alumiiniumpurgid,

konservikarbid, õue- ja teeküünalde kestad, vanapaber ja papp, mööbel, kasutatud rehvid, vanametall, aia- ja haljastusjäätmed.

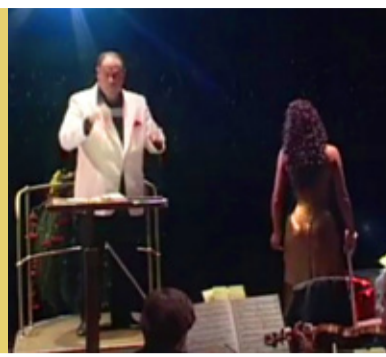
Lisainfo:
OÜ Helme Teenus
Jäätmejaama operaator
53 033 430
76 35 486

Ohtlike jäätmete tasuta vastuvõtt toimub Hummulu valla elanikele lisaks ka iga kuu esimesel kolmapäeval 10.00-12.00 ja 17.00-19.00 Hummulu alevikus asuvate garaažide juures. Tel 56471873

Tänavu täitub 130 aastat Helmes sündinud Soome kirjaniku ja ühiskonnategelase Hella Wuolijoki sünnist.

1998. aasta 29. augustil Tõrvas vabaõhuoperina etendunud "Porgy ja Bessi" 7000 piletit müüdi välja juba 16. veebruaril kõigest paari tunniga.

1972. aastal pärjati Tõrva kino ENSV parima kino tiitliga.

Egon Ilisson

Nooruslikud eakad pidasid pidu

Kui ma tänavu märtsis külastasin pensionäride ühenduse Eluratas traditsiooniliseks saanud naistepäevapidu, oli mu üllatus suur, nähes, et eakad oskavad pidutseda noortega võrdväärselt.

Aastas kolm pidulikku koosviibimist korraldavad pensionäride ühendus Eluratas on tõeliselt elujõuline kooslus. Umbes 120-liikmeline eakate ühendus tähistab naistepäeva, eakate päeva ja jõulupidu alati rikkaliku laua ning elava muusikaga. Ei olnud erandiks ka tänavune naistepäev, kus programm oli mitmekesine ja kaasakiskuv. Tõrva Noortekeskuses toimunud üritusel oli mõeldud kõik peensusteni läbi ja korraldajad hoolitsesid selle eest, et nii kohud oleks täis, kui oleks ka kultuurielamus.

Esinemisnumbrid

Eluratta kultuuriürituste eestvedaja Tiiu Vips avas kena luuletusega piduliku ürituse ja Tõrva linnaape Maidu Ruusmann pidas tervituskõne. Ruusmann rääkis tänapäeva maailma soorollidest ja naiste tähtsustamisest. Linnaape sõnavõtust hakkas kõrva kena mõtteavaldus, et mida parem elu on naistel, seda tugevam on ka ühiskond. Kuna naistepäeva ürituste üks tähtis osa on juubilaride õnnitlemine, siis seekord laulis neile õnnitluseks poistekoor Imbi Umbleja juhendamisel. Poisid

Eakad hõivasid tantsuplatsi kiirkorras. Fotod: Erakogu

olid niivõrd veenvad, et repertuaaris olnud „Kikilips“ läks kordamisele ja pani juba varakult saalisviibijate jalad tatsuma. Seejärel, pärast korralikku kehakinnitust, tuli lavale kollektiiv Lahedad Mutid Põlvamaalt, kes parodeerisid kraptsakaid maanaisi ja nende naljakaid juhtumisi.

Rahvast täis saalile oli kutsutud sedakorda tantsuks muusikat mängima Rõngu pillimuuseumis tegev

Anti Mehine, kes ei jõudnud veel esimesi nootegi mängida, kui juba julgemad tantsuplatsile tõttasid.

Naised on aktiivsemad

Üritusel hakkas silma see, et lõviosa kohalviibinutest olid naised ja nii mõnedki härrased olid eelistanud kasutada ilusat kevadilma kodusemateks tegevusteks. Ka Tiiu Vips tunnustab, et umbes 80% aktiivsetest

eakatest on naised. „Paljud mehed kahjuks koos kaasadega üritustele ei tule ja eks ole ka palju neid naisi, kelle mehed enam elavate kirjas pole,“ tõdeb Vips seda, et Eesti naised on pikaealisemad.

Et selliseid uhkeid üritusi korraldada, on vaja ka häid koostööpartnereid ja toetajaid. Lisaks Tõrva Noortevolikogule, kes jõuga korralduslikult abiks, toetavad koos-

ELURATAS

1959. aastal asutati Tõrvas Pensionäride selts. 1998 a. maikuu moodustati Tõrva Pensionäride Koondise ja Tõrvalille baasil MTÜ Tiina ja Tõnis. 1998. a septembris kinnitati MTÜ uueks nimeks Eluratas.

käimisi ka Tõrva Linnavalitsus, Valgamaa Omavalitsuste Liit ja Kultuurkapital.

Eakaid, kes aga seni veel ühingu ei kuulu, kutsuvad Vips aktiivselt liituma. Liikmeks saab, täites avalduse ja tasudes 5 € aastamaksu. Tingimuseks on see, et liige peab olema pensionär. Lisaks kolmele piduüritustele käiakse korra kuus koos ning kutsutakse külla näiteks lektoreid, kes oma teadmisi jagavad. Koos käiakse ka teatris, ekskursioonidel ning muudel ühistegevustel. Koos veedavad aega nii äsja pensionäriikka jõudnud kui ka vanimad liikmed, kellest mõnedel käimas juba kümnes aastakümme.

Meie Liigume spordisuvi Tõrvas tuleb tegus!

Siim Ausmees

Meie Liigume eestvedaja

Spordiüritustesarja Meie Liigume eestvedamisel toimuvad tänavu Tõrvas mitmed sportlikud ettevõtmised, pakkudes osalusvõimalust kogu perele. Meie Liigume spordi-võistlused Tõrvas on pühendatud Tõrva linna juubeliaastale!

Juubelihõngulise Meie Liigume spordihooaja Tõrvas avab 22. mail toimuv II Tõrva kevaduatlon, mis ühtlasi on Eesti karikasarja etapiks.

Jooksust-rattasõidust-jooksust koosnev multispordiala pakub head

vaheldust tavapärasele ratta- või jooksuvõistlusele ning paljudele võib sobida ka see, et ujuma ei pea!

11. juuni keskpäeval antakse start ühele eriskummalisele jooksuvõistlusele, mille nimetuseks on Tõrva Ekstreemjooks. Esmakordselt Tõrvas toimuv spordiüritus pakub osalejatele lisaks tavapärasele maastikujoooksule võimalust võistluse käigus ületada ka mitmeid looduslikke ja tehnilikke takistusi. Raja kogupikkuseks kujuneb 7-8 kilomeetrit ja kasutusel on ka Vanamõisa järve hüppetorn! Sarnaseid üritusi korraldatakse ka mõnes tei-

ses Eesti kohas, kuid Tõrva kasuks räägib veekogude rohkus ning maastiku reljeefsus.

Tõrva Ekstreemjooksul saab osaleda ka võistkonnadena ning eraldi kuulutatakse välja atraktiivseima kostüümiga seltskond!

4. augusti õhtul toimub juba viies Tõrva krossiatlon, mis pakub osaluslusi eelkõige maastikurattasõpradele, kes lisaks rattasõidule on valmis ka ujuma ning jooksma.

Meie Liigume hooaja Tõrvas lõpetab 21. augustil toimuv III Tõrva maanteetriatlon, mis sellel aastal on esmakordselt ka Eesti

karikasarja etapiks. Ujumisest, rattasõidust ja jooksust koosnevale triatlonivõistlusele on lisaks üksiksportlastele oodatud ka võistkonnad. Harrastajad on võistlusele oodatud, kuna neile antakse eraldi start!

Lisaks on suvel toimumas ka teine Meie Liigume Tõrva Supelung avaveeujumisvõistlus, kuid selle toimumisaeg on veel lahtine.

Meie Liigume toetab ka kõikvõimalike teiste sportlike vaba aja ürituste läbiviimist. Nii toimub Meie Liigume kaasabil taaskord Tõrva Jalgrattaõõ ning 1. oktoobril on tõrvakad oodatud osalema tänavusele

Tõrva Sügiselkusele.

Meie Liigume üritused on mõeldud kogu perele ehk lisaks ema-isale saavad osaleda ka nooremad pereliikmed!

Meie Liigume ürituste hooaja toetajateks on Tõrva Linnavalitsus, Medita kliinik, Ikodor, Reginet, Giga, Ehitustrust, Enervit ja Tarmeko. Heaks koostööpartneriks on kujunenud Tõrva Spordiselts!

Kõikide võistluste kohta saab lisainfot Meie Liigume infokanalitest www.meieliigume.ee ja www.facebook.com/meieliigume.

Arvo Lasting,
EELK Helme Maarja koguduse õpetaja

Austades emadepäeva

Keset kevadist elu tärkamise aega me täneme kõiki oma eluandjaid - emasid.

Piiblis kästakse austada oma vanemaid. Piiblis anti see käsk esmalt Iisraeli täiskasvanud meestele. Nemat said küll täiskasvanuks juba enne kahekümnendat eluaastat. Nii noorelt hakkasid Piiblis-aegsed noormehed oma perekonda hoidma. Aga neile tuletati meelde, et nad ei tohi iialgi oma vanemaid hoolitsemise jätta. Eriti ei tohtinud unustada leskvanemaid, sest puudus penisonija sotsiaaltoetuste süsteem.

Piiblis kästakse austada vanemaid selleks, et me elaksime kaua sellel maal, mille Jumal on meile andnud. Meid õpetatakse austama seda,

mida vanemad meile edasi annavad ja õpetavad, oma vanemate keelt ja kultuuri. Meil on tähtis kanda korralikult hoolt selle eest, et eesti rahvas elaks ja kasvaks edasi meie kodumaal. Me peame väga põhjalikult kaaluma igat otsust oma maa ja oma kodukandi elu korraldamisel, küsides ja kuulates oma vanemate nõu.

Kirik õpetab meid ühest küljest eriti selgelt mõistma, et kõik nähtav on kaduv, seega muutuv. Meie käetöö on kuluv. Meie ja meie vanemate kogutud varandus on kuluv. Me ei saa kaduva ega kuluva suhtes tunda suurt kahjutunnet, vaid me peame suutma loobuda ajalikust varast.

Teisest küljest õpetab kirik meid väärtustama ja hoidma oma vanemate pärandit. Me peame edasi kandma

traditsioone, meil tasub säilitada ka väärtuslikke asju. Tingimata peame alles hoidma vanemate pärandust, mis ei kulu, ei kao ega vaja parandamist; mis ei võta ruumi ega pea andma aset uutele leidudele. Meie vanemate vaimne, keeleline ja kultuuriline pärand vajab väärtustamist ja hoidmist. Et elaksid meie sajandite ja aastatuhandete tagused esivanemad edasi meis täna. Ja et meie elaksime sajandite ja aastatuhandete pärast edasi oma lastes.

Emadepäev kutsub meid tänus tähele panema oma emasid ja isasid, kes meile on elu andnud ja kes meis edasi elavad. Ja emadepäev kutsub meid panema tähele pärandit, mille meie oma lastele jätame, et meie nendes edasi elaksime.

TEATED

- Helme kirikus armulauaga jumalateenistused igal pühapäeval kl.11.
- 8.mail kl 11 emadepäeva jumalateenistus ilma armulauata, õpetajad Valdo Maamägi ja Arvo Lasting, Tõrva kammernaiskoor.

- Taagepera kirikus jumalateenistused 10. aprillil kl 14 (asendusõpetaja Lea Kärson) ja 24. aprillil kl 14.

- 8.mail kl 14 emadepäeva jumalateenistus armulauaga, ans Hõbetäht ja Charlotte Saarmäe.

- Tõrva Misjonimajas jumalateenistused pühapäeviti kl 11; pühapäevakool kuu 1. ja 3. pühapäeval. 24. aprillil on külas Peeter Tamm Elva kogudusest.

NBI HELME KIRIKU KANTSELEI AJAD MUUTUVAD:

Maist augustini K-R kl 10-13, juunis K-L kl 10-13; septembrist aprillini K-N kl 10-13.

Telefon 52 49 654; arvo.lasting@eelk.ee.

PLMF ja Tõrva Kirik-Kammersaali koostöö

Ilmar Kõverik SA Tõrva Kirik-Kammersaal tegevjuht

PLMF loodi 2003. aastal eesmärgiga toetada noori andekaid muusikuid. Fondi asutajad andsid fondile ooperilaulja Pille Lille nime, seega muusikute fond PLMF.

SA Tõrva Kirik-Kammersaal on PLMF-iga olnud koostöös selle algusaastast alates. Selle aja jooksul on Tõrvas kõlanud kaunid ja parim valik klassikalist muusikat.

„Meistrite akadeemia“ sari toimub Eestimaa erinevates paikades alates 2004.aastast, mille raames on PLMF esitlenud palju Eesti tippso-

liste Tõrva Kirik-Kammersaalis.

Heategevusliku missiooniga loodud PLMF-i eesmärgiks on igakülgset toetada andekaid muusikuid nende professionaalsete oskuste edasiarendamisel. Interpreetidele esinemisvõimaluste loomiseks korraldatakse kontserte Eestis ja välismaal.

PLMF on ellu kutsunud 5 festivali, 2 suvekooli. Fond juhib mitmeid laiahaardelisi koostööprojekte sh Euroopa Liidu ja integratsiooni projekte.

On hea meel tõdeda, et Tõrva Kirik-Kammersaal on üks neist kontsertpaikadest, kuhu muusikud soovivad alati tulla esinema.

Soov tulla Tõrva peitub selles, et peale kauni ning suurepärase akustikaga saali tunnevad esinejad end koduselt, kuna nad on oodatud, nende muusikavalik on suurepärane – see liigutab kuulajaid ja noorte väga andekate muusikute esitlused ei jäta kedagi külmaks.

On olnud ka olukordi, kus saalis on 20-30 inimest, kuid need on tõelised muusikanautlejad, kes kontserdi lõppedes tänavad muusikuid püsti seistes ja kestva aplausiga.

Tõrva linnarahvast, helmelasi ja naabervaldade inimesi on aastate jooksul rõõmustanud paljud Eesti tippmuusikud: viuldaja Sigrid Kuulmann-Martin, sopran Maria Listra,

pianistid Marko Martin ja Irina Zaharenkova, saksofonist Virgo Veldi, akordionist Jaak Lutsoja, tenorid Mati Kõrts ja Andrei Bogatš ning paljud teised. Mitmel korral on esinejatega koos musitseerinud fondi looja ja kunstiline juht sopran Pille Lill.

PLMF-i suurepäraseid muusikuid on sisustanud mitmeid traditsioonilisi kirik-kammersaali üritusi. Sigrid Kuulmann-Martin ja Marko Martin musitseerisid surnute pühal IGAVIKUPÜHAPÄEV. Suurepäraseid esinemisi ja kaunist muusikat on olnud loodusfestivalidel „LAS JÄÄDA ÜKSKI METS“. Bariton Allan Karp esines kohtumiste sarja „JUURED raames“. Pille Lill ja

Marko Martin olid suurepäraseid Vello Padriku raamatu „Arstiahist Helme kihelkonnas läbi sajandite“ esitlusel.

Kammersaali ja PLMF-i sõprusidemed kestavad koos uute kauniste muusikaalamustega.

22. aprillil kell 18.00 esitleb muusikute fond PLMF Tõrva Kirik-Kammersaalis kontserti sarjas „Meistrite akadeemia“. Esineb väljapaistev trompetist Neeme Ots, keda saadab klaveril tema õde Mai Ots. 12. mail kell 19.00 astub publiku ette särav flöödimängija Oksana Sinkova koos kitarrist Jelena Ossipovaga. Kontserditel kõlavad kaunid lood klassikalise muusika paremikust.

TÕRVA KINOS KOIT

Lastefilm

„Väike Tom ja võlupeegel“

15. aprill, kell 18.00 Pilet 3€/2€

Filmi kestus 1 h ja 18 min.

Süsimusta huumoriga võrtsitatud uus Eesti tragikomöödia

„Päevad, mis ajasid segadusse“

15. aprill kell 20.00

16. aprill kell 16.00, 18.00 ja 20.00

Pilet 4€ ja 2,5€

Film on alla 14. a keelatud!

TÕRVA LINNA SPORDIÜRITUSED MAI 2016

- **01.05.2016** IV Tõrva-Helme piirkondlik rattamatk.
- **03.05.2016** II Tõrva maastikujooksu I etapp. Start avatud 17.00-18.30 Tõrva G sisehoovis.
- **07.05.2016** SK Viraaži heiteseeriaali I etapp Pokardi staadionil.
- **08.05.2016** V Tõrva-Helme piirkondlik rattamatk.
- **10.05.2016** II Tõrva maastikujooksu II etapp. Start avatud 17.00-18.30 Tõrva G sisehoovis.
- **17.05.2016** II Tõrva maastiku-

jooksu III etapp. Start avatud 17.00-18.30 Tõrva G sisehoovis.

- **22.05.2016** Meie Liigume II Tõrva kevadduatlon, võistluskeskus Tõrva G pargis.

- **26.05.2016** Tõrva kergetõustiku-seriaali I etapp kuni 14a. lastele Tõrva G staadionil.

- **28.05.2016** Disc golfi koolituspäev ja raja avavõistlus Tõrva G pargis.

Täpsem info Tõrva linna kodulehel

KULTUURISÜNDMUSED APRILLIS-MAIS

APRILL

- 16. aprill Räpina valla kultuurikeskuses Põlva-, Võru- ja Valgamaa vokaalansamblite päev Tõrvast osalevad: meesansambel, naisansambel Hermes ning eakate naisansambel Meenutus.
- 30. aprill kell 18 - VOLBRIMATK kell 21 kultuurimajas VOLBRIPIDU ansambliga Parvepoisid. Pilet: eelmüügist 5 EUR, mal õhtul 8 EUR

MAI

- 8. mai kell 11, Emadepäeva matk „Emps ja laps“.
- 17. mai kell 18.30 kammersaalis, Tantsustuudio LYS kevadkontsert.
- 21. mai kell 16 kirik-kammersaalis, Tõrva Muusikakooli XXIX lennu lõpuaktus.
- 21. mai Valga muuseumi hoovi, Valgamaa laulupidu.
- 28. mai Valga Kesk tn. ja Valga staadionil, Maakonna tantsupidu „Tantsulaineil“.
- 29. mai kell 11 Tõrva Gümnaasiumi pargis, Lastekaitsepäev „Ah, mine metsa!“, korraldab LC Tõrva Mari.
- 31. mai kell 17 kirik-kammersaalis, Tõrva Muusikakooli „Kevadkontsert“.

HUMMULI ÜRITUSED

- **12. aprill** „Retk lahingukultuurse radadele“ /Pensionäride Ühendus Hõbejuus (Retke punktid: 1000-aastane kalmistu, Põhjasõja lahingupaik,

Kulli ja Kalmetimäe, Barclay de Tolly mausoleum ja Käre lahingupaik).

- **22. aprill kell 18** Südamekuu matk (pikk ja lühike distants).
- **22. aprill kell 18**

Jüripäeva teatejooks.

- **05. mai kell 18** Hummuli valla emadepäeva pidulik kontsert-aktus, Tubli ema 2016 väljakuulutamise ning pisikesetele vallakodanikele hõbelusikate kinkimine.

- **07. mai kell 11** Hummuli 33.pargijooks.
- **28.mai kell 12** Hummuli 19.perepäev.
- **22.juuni kell 20** Hummuli jaanipidu - “Meie reliikvia om vabadus!”.

Egon Ilisson

Meie ümber peidetud aarded

Geopeitus on rahvusvaheline mäng, mis viib osaleja tihti-peale senikäimata kohtadesse, mitmete vaatamisväärsuste juurde või muidu looduskaunitesse paikadesse.

Geopeitus on värskes õhus mängitav aardeotsimismäng, milles osalejad kasutavad GPS-i, muid navigeerimistehnoloogiasid või täpseid maakaarte, et peita ja otsida spetsiaalseid geopeituse aardeid. Geopeitus on suhteliselt uus mäng, sest GPS-i täpne kasutus muutus tavainimestele võimalikuks alles 2. mail aastal 2000. Mängu mängitakse vähemalt 184 riigis (ka näiteks Antarktika mandril) ja kokku on maailmas ligi kaks miljonit peidetud aaret. Eestis on neist üle 2000 ja aarete hulk suureneb pidevalt vastavalt mängijate lisandumisele ja nende aktiivsusele.

Mida teha aarde leides?

Tavalise aarde leidmiseks on internetileheküljel www.geopeitus.ee antud koordinaadid, millele kohale minnes leiab üldjuhul kas raskemalt või kergemalt maskeeritud aarde.

Geopeitus viib huvilised looduskaunitesse paikadesse nagu Tüdre järv. Foto: Timo Arbeiter

Tavaline aare koosneb aardekonteinerist, mille sees on logiraamat, mängujuhend-info, kirjutusvahend ja „nänn“, milleks on tavaliselt väikesed mänguasjad, märgid vms. Eriti väikesed konteinerid, milleks võib olla ka näiteks filmitops, nänni ei sisalda ja eriti suured konteinerid, milleks võib olla näiteks veekindel padrunikast, tünn, võivad sisaldada ka suuremaid esemeid, mis õues olles vastu peavad ning pole ohtlikud või keelatud. Aardega

võib ka kaasneda nõue, et sinna aardeesse pannakse juurde vaid kindla ühismetajaga asju: mänguasjad, kivistised või mingi teemaga seotud esemed. Aaret endale omastada ei tohi, et ka teised mängijad saaksid rõõmu selle leidmisest tunda. Nänni tohib vahetada vaid samaväärse või väärtuslikuma nänni vastu, aga võib ka teha EVEJ - ei võtnud, ei jätanud. Aardeleid tuleb kindlasti kirja panna aardekonteineris olevasse logiraamatusse, internetileheküljel

logimine on soovituslik, kuid mitte kohustuslik. Et tegu on põneva otsimis- ja rändamismänguga looduses, annab tunnistust ka see, et Eestis on näiteks aardeid, mis asuvad kõrgel puu otsas või sügaval vee all ja vajavad leidmiseks erivarustust või ka erioskuseid. Mõni aare on leitud aga vaid pimedas ja taskulambi abil.

Meie kandis aardeid küll

Valgamaal on aprilli seisuga peidetud kokku 58 aaret, millest

paljud asuvad ka kihelkonna piirides. Näiteks on aare Mats Erdelli kabeli läheduses, Pikasillas, Jõgevastes ja ka Tõrvas on peidetud aardeid. Tänavu suvel on Valgamaale peidetud seitse uut aaret, mis kõik ka internetilehelt leitavad. Maakonna peitjad on olnud teravmeelsed ja osavad, sest Eesti 30 enimleitud aarde hulgas ühtegi Valgamaal paiknevat pole. Küll on aga siinkandis peidus aare, mida pole kellelgi õnnestunud leida rohkem kui aasta. Mitte kaugel Pikasillast on legendaarsete vendade Voitekade “pesa”, mille läheduses on aare, mis on alates 20. augustist 2014 geopeituse harrastajatele jäanudki peitu. Tüdre järve läheduses aga peidab ennast üks uus aare, milleni on jõudnud vaid mõned üksikud otsijad.

Kui peaks tekkima mõnel nädalavahetusel või muidu kena ilmaga raske teadmatus, mida päevaga peale hakata, siis minge ja pange oma oskused proovile aardeotsingutel. Isegi, kui aarded jäävad leidmata, on tõenäoliselt huvitav päev värskes õhus garanteeritud.

Toit!

TÖÖMESS

Liivimaa

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus

28.04.2016 11 - 15

Töövõimalused
Eestis ja mujal Euroopas!

- Tööpakkumised otse tööandjalt
- Teenused vähenenud töövoimega inimestele
- Ettekanded, töötoad ja karjäärinõustamine

AJAKAVA:

- 11.30** Erivajadusega inimesed tööturule
Eesti Töötukassa, MTÜ Habitush
- 12.30** Välismaale tööle turvaliselt
MTÜ Living for Tomorrow
- 13.00** Milline amet sobib just minule?
Eesti Töötukassa
- 13.30** Tööandja Eesti Kaitseväge
Eesti Kaitseväge Värbamiskeskus
- 14.00** Asendusteenistus - puhkus talunikele
Eestimaa Talupidajate Keskkliit - Talupidajate Asendusteenistus

Kogu messipäeva vältel on avatud töötoad:
Eesti Töötukassa, MTÜ Habitush, Valgamaa Puetega Inimeste Koda, Enics Eesti AS

Töömess on tasuta! Tule ja osale! Infotelefon 15501, www.toomess.ee

Ostame metsakinnistuid ja raieõigust.

Tel 507 2544

info@erametsa.ee

www.erametsa.ee

Muhk Invest teostab:

- *Katusetööd
- *Fassaaditööd
- *Üldehitustööd

Tel: +372 5554 4156
muhkinvest@gmail.com

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

TM Hooldusgrupp OÜ

Kinnisvarahooldus

Lõuna-Eestis

Pakutavad teenused:

- Haljastuse hooldus
- Haljastuse rajamine
- Lumetõrjetööd
- Veoteenused
- Puhastusteenused

Tel +372 51 999 502 tmhooldusgrupp@gmail.com www.tmhooldus.ee

Head pole kunagi palju !

TÕRVA SUUR LASTEPIDU TOIMUB 29.MAIL 2016.a.

Tõrva linna ja lähemate valdade Helme, Põdrala ja Hummulastele mõeldud päev

"Ah, mine metsa!"

algab rongkäiguga Tõrva Keskväljakult ja jätkub kontserdi ,erinevate atraktsioonide, mitmesuguste töötubade ning võistlustega Tõrva Gümnaasiumi pargis.

Terve päev täis tegevust ja üllatusi kogu perele.

Paneme oma laste silmad särama!

Tulemas on üks tore üritus, mis vajab natuke toetust- ka Sina armas lehelugeja saad olla meie abiks. Vahva lastepeo läbiviimiseks ootame Sinu toetust MTÜ ELK arvele EE471010220023139016 SEB. MTÜ ELK (reg nr 80144262) on kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute nimistusse.

Teistele head tehes, teeme head iseendale!

Tõrva ettevõtlikud naised

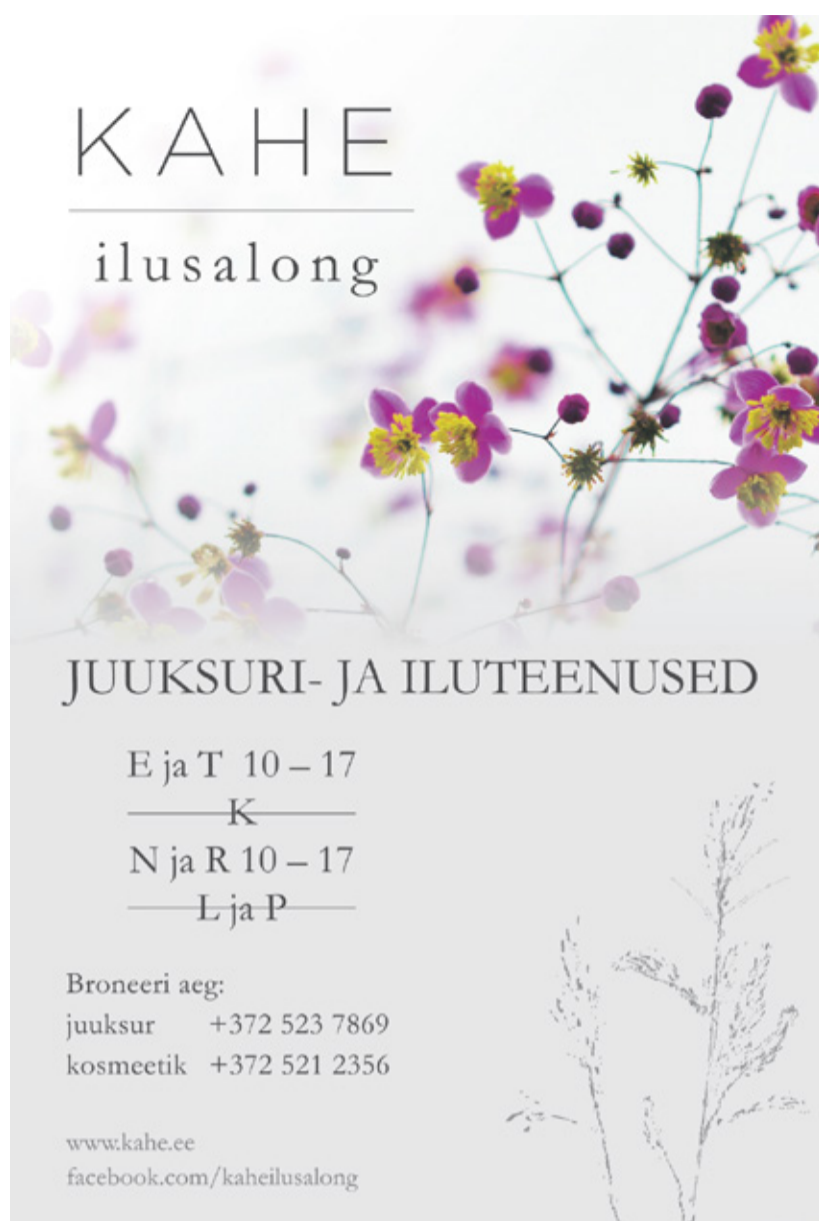
KAHE
ilusalong

JUUKSURI- JA ILUTEENUSED

E ja T 10 – 17
— K —
N ja R 10 – 17
— L ja P —

Broneeri aeg:
juuksur +372 523 7869
kosmeetik +372 521 2356

www.kahe.ee
facebook.com/kaheilusalong

Kärstna vili OÜ
Võtab rendile põllumaad
Põdrala vallas, Helmes ja selle lähiümbruses.
Rendi hind kokkuteppel. Lisainfo ja
pakkumised:
Tel. 56272188
E-mail: karstna.vili@gmail.com

 THKK müüb

Lõhutud lepa ja kase küttepuid, pikkustes 25 kuni 60 cm.
Hind 27 kuni 31€.
Kuivi küttepuid, pikkusega 30 ja 50 cm. Hind 36 kuni 40€
Ümarat puitbriketti, kott 25 kg. Hind 4.00€
Tõrva piires transport tasuta. Tel. 56 51820.

Kas sina tead,

- ... kes näevad Valga liikluses hulka kitsaskohti?
- ... kus mängib loodus veetasemega vingerpüsse?
- ... kus luusis keset päeva ilves?
- ... kellele mängis S.E.K.S?
- ... kes õgib Otepää linnamäel puid?
- ... kus saab näha maailma suurimat sõjaveokit?
- ... kas elu looduskaitsealal on võimalik?
- ... milline on Eesti tippraadioamatööri igapäev?

Valgamaalase lugejad teavad!

Ole hursis kodukohas toimuvaga!

Valgamaalane

Telli Valgamaalane veebis www.valgamaalane.postimees.ee, telefonil 666 2525 või Valgamaalase toimetuses Vabaduse 38, Valga

Guido Kuum

Reporter

Töökas neiu suurel laval

Paljudele on teadmata fakt, et Eesti ühel populaarseimal meelelahutusüritusel Eesti Laul 2016, käis laval ka Helme kihelkonna neiu Kadri Lepik, kes seekord polnud seal võistlemas, vaid Soome muusikatähe Isac Ellioti saatjana klaveril.

Kokkupuuted muusikaga tekkisid muusikahuvilisel neil juba lasteaias, kui ta käis sealses mudilaskooris laulmas. Lepik mäletab eredalt, et talle meeldis teistest valju häälega üle laulda. Toona sai osa võetud ka erinevatest laulukonkurssidest, kuhu valiti julgemad ja väljapaistvamad laululinnud. „Eredaim mälestus on konkursist, kui laulsin eesti keelde tõlgituna „Katjuša” lugu – omamoodi kogemus, mis vist ei unune kunagi.“

Teekond klaverini varakult

Huvi klaverimängu vastu tekkis Lepiku sõnul, kui ta oli umbes viie aastane ja jõuluvana tõi ta õele süntesaatori. Kuna õele see pill erilist huvi ei pakkunud, koliti pill peagi tema tuppa ning sellest ta enam käsi eemale ei saanudki. „Mäletan, et kui raadiost tuli mõni tuttav lugu, püüdsin seda kohe sünteka peal kaasa mängida ja huvi muusika ning klaverimängu vastu aina süvenes.“ Lapse suurt huvi pilli vastu nägid ka Lepiku vanemad, kes suunasid ta 8-aastaselt Tõrva Muusikakooli klaveri erialale õppima. Kuna algkoolis käis ta Linna külas ja muusikakool asus Tõrvas, pidi ta hakkama iseseisvalt bussiga linna sõitma, et käia klaveritundides ja solfedžos

„Tõrva lastemuusikakooli ajal käisin ka suvekoolides, mis toimusid kas Valgas või Tartus ning neid korraldas Heino Elleri nimeline muusikakool.“ Peale põhikooli seadis Lepik sammud Tartu poole eesmärgiga õppida edasi muusikat ja klaverit. „Astusin Heino Elleri nimelisse muusikakeskkooli ning alustasin õpinguid klassikalise klaveri erialal.“ Paralleelselt Elleriga alustas ta õpinguid ka Tartu Mart Reiniku gümnaasiumis, kus sai omandatud keskharidus.

„Elleri 4-aastane periood oli minu jaoks nii vaimselt kui ka füüsiliselt päris keeruline.“

Lepiku arvates oli tal väga tore kursus ja toredad õpetajad, kuid üksteise ületrumpamine esinemistel ja konkurssidel tekitas meeletu konkurentsitunde. Et püsida aga konkurentsias ja säilitada kõrge tase, tuli pidevalt selle nimel tööd teha ja väga tihti koolis harjutamas käia. „Muidugi oli hetki, kus pidin loobuma sõpradega aja veetmisest ning teinekord ei sõitnud nädalavahetustel ka maale, sest olin taas koolis harjutamas. Samas ma mäletan, et ma harjutasin ikkagi hea meelega ega tundnud, et ma teen seda kellegi teise pärast. Ikka iseenda ja eduka tuleviku pärast.“ Olles jõudnud muusikaõpingutega poole peale, seisis noor pianistiõpilane raske dilemma ees-kas jätta kool pooleli või mitte, kuna ta klaveriõpetaja ei suutnud pakkuda sellist moraalselt tuge ja motivatsiooni, mida ta ootas ja oleks soovitud. „Tundsin, et midagi peab muutuma – kas jätta klaveriõpingud sealsamas katki

ja leida uued väljakutsed, või saada omale uus klaveriõpetaja.“ Valituks osutus teine variant ning peale II kursust sai Lepiku uueks klaverijuhendajaks tuntud helilooja ja muusiku Lepo Sumera tütar Kadri-Ann Sumera. Kiidusõnu uuele õpetajale Lepikul jagus. „Julgen uhkusega öelda, et tegemist on maailma parima klaveriõpetajaga, vähemalt minu arvates. Ta nägi minus potentsiaali ja tuli ka nädalavahetustel välja, et minuga lisatunde teha.“

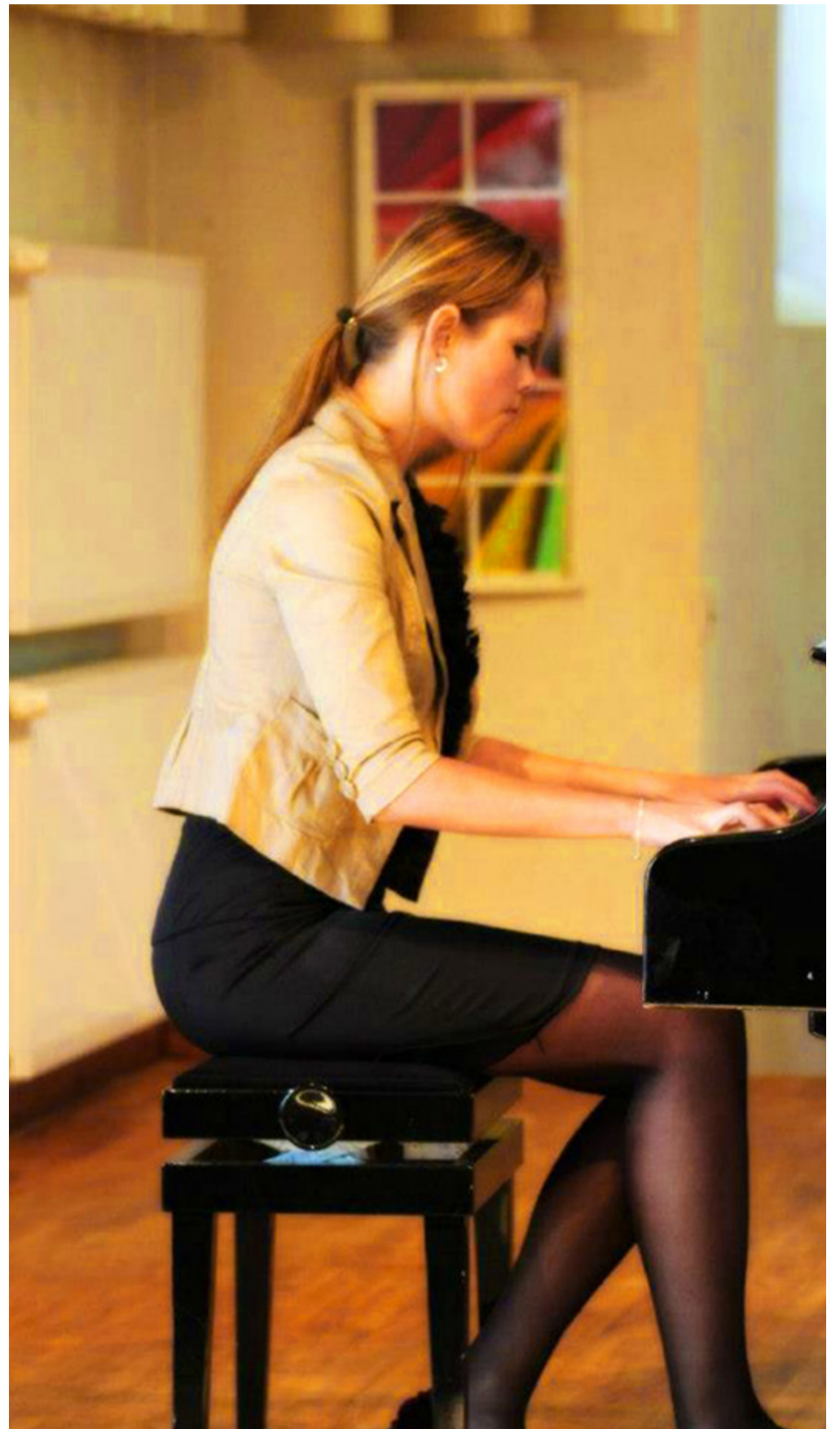
Tegus mitmel rindel

Kahe kooli kõrvalt suutis Lepik osaleda ka väitlusklubides, olla Tartu Noortevolikogu liige ja kahel korral käia ka Mudel Euroopa Parlamendil. Viimast neist soovib ta ka kindlasti neile noortele, kes huvituvad rohkem ühiskonnateemadest ja poliitikast.

Peale Elleri muusikakooli edukat lõpetamist Tartus, võttis Lepik omale sihtmärgi minna edasi õppima pealinna, kus on suuremad võimalused end muusikaliselt edasi arendada. „Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiasse sain sisse klassikalise klaveri interpretatsiooni ja kompositsiooni erialale. Mina ise aga tahtsin õppida elektronmuusikat. Kahjuks sellele erialale ma õppima ei saanud, kuna konkurents oli väga tihe ja vakantseid kohti sellele erialale oli ainult 4.“ Alternatiivse otsuse leidis Lepik Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituudi. Seal on eraldi muusikahariduslik pool, kus on võimalik õppida ka laulmist, kooridirigeerimist, erinevaid instrumente ja veel helidisaini. Just helidisaini erialal ongi ta hetkel omandamas bakalaureuse kraadi. Ülikooliõpingute kõrvalt on ta kogu aeg tööl käinud, kuna peab oluliseks ise endaga toime tulemist. Kuna nädala sees täiskohaga töötamine tundus esialgu Lepikule täiesti võimatu ja ebareaalsena, siis käis ta nädalavahetustel klubis baaridaamina töötamas. Olgugi, et 2013. aastal on ta töötanud täiskohaga SEB pangas nõustaja ametikohal, käib ta ka senini vahel baaridaami ametit pidamas. „Ise tunnen, et kõike seda teen selleks, et mitte tunda kitsikust ja seda, et pean loobuma mõnest meelepärast kontserdist või esimest, mida tahan endale lubada. Muidugi on mul ka väga toetavad vanemad, kellele saan igas mõttes alati loota. Kuid praegu, 24-aastasena tunnen, et tahan ise olla vastutav oma korteriüüri ja jooksvate kulutuste eest ning olla täielikult iseendast sõltuv.“

Võimsad lavaemotsioonid

Erinevate tööde ja ülikooli kõrvalt suutis Lepik ka ära käia Saku Suurhalli laval esinemas. Kõigest 5 päeva enne Eesti Laulu kontserti kirjutas Lepikule ta sõbranna, kes ütles, et Isac Elliot on Eesti Laulul külalisesinejaks ning talle on kiiresti vaja

Kadri Lepik on klaverimängu nautinud varajasest lapsepõlvest peale. Foto: Erakogu

klaverisaatjat. Juba samal õhtul saadeti talle noodid ning 4. märtsil oli esimene proov esinemispaigas Saku Suurhallis. Lepik tunnistas, et proovide ajal tekkis tal närvide tõttu mõningaid viperusi, kuid põhikontsert tuli välja suurepärase. Esimene kohtumine Isacuga läks väga hästi. Soome popstaarile jätkus vaid kiidusõnu: „Tema noore ea kohta on ta väga hea ja vahetu suhtleja, inglise keel oli ka väga puhas ja arusaadav. Mis mind veel väga üllatas, oli see, et Isac laulis laivis väga puhtalt ja minu jaoks suutis ta tõestada,

et ei ole ta niisama ilus pois, kes noorte neidude südameid vallutab. Ta tõesti oskab ka hästi laulda!“ Põhjanaanabrite noort muusikut saatis ta kahe looga, ”No one else” ja ”Baby, I”. „Laval maha tulles valdasid mind sellised emotsioonid, mida pole varem tundnud.“ Tulevikuplaanide koha pealt küsides vastab Lepik, et midagi kindlat ta ei oska öelda, kuid soovib tööd, mis pakuks talle palju rõõmu. „Senimaani on elu järjest rohkem andnud märke, et muusika on siiski see valdkond, millega peaksin edaspidi tegelema.“